SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - **YLEMPI AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO**
LUONNONVARA- JA YMPÄRISTÖALA

KILPAILIJAPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN KUNINKUUSRAVEISSA

TEKIJÄ: Sanna Ihasalo

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ
Tiivistelmä

Koulutusala Luonnonvara- ja ympäristöala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Maaseudun kehittämisen tutkinto-ohjelma	
Työn tekijä(t) Sanna Ihasalo	
Työn nimi Kilpailijapalveluiden kehittäminen Kuninkuusraveissa	
Päiväys 30.11.2018	Sivumäärä/Liitteet 48/5
Ohjaaja(t) Katriina Pylkkänen, Heli Wahlroos	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Lahden Hevosystäväinseura ry, Tomi Himanka	

Tiivistelmä

Opinnäytetyön tavoitteena oli kerätä tietoa tallialueen toiminnoista. Opinnäytetyön tarkoituksena oli Kuninkuusravien tallialueen palveluiden kehittäminen vastaamaan asiakkaiden tarpeita ja samalla järjestävän raviradan suunnittelutyön helpottaminen. Kehittämistyön toimeksiantajana oli Jokimaan raviradan toimitusjohtaja Tomi Himanka. Suomen Hippoksen kokoamaan kehittämistyöryhmään kuuluvat Jokimaan ravirata, Forssan ravirata ja Seinäjoen ravirata. Kehittämistyöryhmä on tehnyt yhteisen kolmivuotisen kehittämissuunnitelman, jonka yhtenä osa-alueena on tallialueen toimintojen parantaminen ja kehittäminen.

Aineistoa kerättiin tutustumalla aikaisempien Kuninkuusravien raportteihin, Suomen Hippoksen Kuninkuusravioppaaseen, lehtiartikkeleihin sekä aiheesta julkaistuun kirjallisuuteen. Tutkimuksessa käytettiin laadullisia eli kvalitaviivisia menetelmiä. Haastattelutyyppinä oli teemahaastattelu. Kehittämistyötä varten haastateltiin hevosalan ammattilaisia, ja tutustumiskäynnillä Ruotsiin Solvallan Elitloppet-raveihin toukokuussa 2018 aiheeseen saatiin kansainvälinen näkökulma. Tutustumiskäynnillä Rovaniemen Kuninkuusraveihin elokuun alussa 2018 pystyttiin vertailemaan saatuja haastattelutuloksia. Toisen urheilulajin suurtapahtumaan, Jukolan viestiin, tutustuttiin haastattelemalla Hollolan kilpailujen sihteeriä elokuussa 2018. Tapaamiset työn tilaajan ja Hippoksen edustajien kanssa ovat olleet tärkeässä roolissa kehittämistyössä.

Haastattelujen tulokset analysoitiin teemoittain, ja näiden haastattelutulosten, tapaamisten, tutustumiskäyntien, kirjallisuuden sekä Kuninkuusravioppaan pohjalta tehtiin ehdotus käsikirjaksi tallialueen toiminnoista. Käsikirjan on tarkoitus tulla osaksi Kuninkuusraviopasta, minkä Hippos antaa järjestävän raviradan käyttöön. Käsikirja on jaettu kahteen osaan: keskusjärjestön eli Suomen Hippoksen tehtäviin sekä järjestävän raviradan tehtäviin.

Kehittämistyön konkreettisina tuloksina ovat käsikirja tallialueen toiminnoista, siihen liittyvä Hippoksen tekemä sähköinen ennakkokysely kilpailijoille sekä Hippoksen eläinlääkärin tekemä ohjeistus kilpailijoille. Tämä käsikirja auttaa tulevia Kuninkuusravien järjestäjiä helpottamalla Kuninkuusravien ennakkosuunnittelua sekä kilpailujen toteutusta. Käsikirja tuo aikaisempaa monipuolisemmin esiin hevosen hyvinvoinnista huolehtimisen sekä asiakkaiden eli hevosten taustajoukkojen huomioimisen. Työn toimeksiantaja voi hyödyntää saatuja tuloksia osana Kuninkuusraviopasta.

Avainsanat
kuninkuusravit, Suomen Hippos, ravihevonen, suomenhevonen, kvalitatiivinen tutkimus

SAVONIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

THESIS
Abstract

Field of Study Natural Resources and the Environment			
Degree Programme Master's Degree Programme in Rural Development			
Author(s) Sanna Ihasalo			
Title of Thesis Developing services for competitors in Kuninkuusravit			
Date	30.11.2018	Pages/Appendices	48/5
Supervisor(s) Katriina Pylkkänen, Heli Wahlroos			
Client Organisation /Partners Lahden Hevosystäväinseura ry, Tomi Himanka			

Abstract

The aim for this thesis was to collect information about the functions of the stable area. The purpose of it was to develop the services at the stable area to correspond the customers` needs while facilitating the planning work of the executive race track. The client of the development work was the managing director of Jokimaa racetrack, Tomi Himanka. The development work group, gathered by Suomen Hippos, is formed of race tracks of Jokimaa (Lahti), Forssa and Seinäjoki. The development and the improvement of the functions around the stable are one part of the mutual three-year development plan done by the group.

The material was collected by getting to know the previous reports from the Kuninkuusravit (The Finnish Trotting Championship), the guide of Kuninkuusravit published by Suomen Hippos, magazine articles and the literature published about the topic. The investigation used qualitative methods and the type of interview was based on themes. The equestrian professionals were interviewed for the development work and an international view was formed while visiting Sweden at the Solvalla Elitloppet race in May 2018. In the beginning of August, 2018 while visiting the Kuninkuusravit in Rovaniemi the obtained results could be compared. Jukolan viesti, a major event of another sport (orienteering), was gotten to know by interviewing the secretary of the competition of Hollola in August 2018. The meetings with the client organization and the representatives of Hippos have been in an important role in the development work.

The results of the interviews were analyzed by themes and based on these results, the meetings, the excursions, literature and the guide of Kuninkuusravit, the proposal for the manual about the functions of the stable area was formed. The manual is supposed to be attached to the guide of Kuninkuusravit, which Suomen Hippos concedes to the use of the executive race track. The manual is divided into two segments: the tasks of the confederation of Suomen Hippos and the tasks of the executive race track.

The substantial results of the development work are the manual about the functions of the stable area, the preliminary online survey to the contestants done by Hippos relating to the manual and the instructions done by the Suomen Hippos' vet to the contestants. This manual helps the future organizers of Kuninkuusravit by facilitating the pre-planning and the executions of the competitions. It highlights the management of horse welfare and the consideration of the horse`s caretakers more versatile than previously. The client organization can take advantage of the obtained results as a part of the guide of Kuninkuusravit.

Keywords
kuninkuusravit, Suomen Hippos, racehorce, Finnish horse, qualitative survey

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO 7

2 KUNINKUUSRAVIT 9

2.1 Kuninkuusravien historia ja nykyisyys 9

2.2 Suomen Hippoksen työryhmä Kuninkuusravien kehittäjänä 11

2.3 Vuoden 2019 Kuninkuusravien järjestäjä Jokimaan ravirata 12

2.4 Tallialueen toiminnot 15

3 HEVOSEN HYVINVOINNIN HUOMIOIMINEN KILPAILIJAPALVELUISSA 18

3.1 Hevosten palautuminen ja kilpailuun valmistautuminen 19

3.2 Suomen eläinsuojelulaki 22

3.3 Suomen Hippoksen säännöt ja ohjeet 22

4 MENETELMÄT 24

4.1 Teemahaastattelut 26

4.1.1 Haastattelurungon suunnittelu 26

4.1.2 Haastattelujen toteutus 27

4.1.3 Haastatteluaineiston analysointitapa 29

4.2 Tutustumiskäynnit 30

4.2.1 Tutustuminen Rovaniemen Kuninkuusraveihin 28.—29.7.2018 30

4.2.2 Tutustuminen Solvallan Elitloppet-raveihin 25.—27.5.2018 31

4.3 Tapaamiset Jokimaan ja Suomen Hippoksen edustajien kanssa 33

4.4 Havainnot aikaisemmista Kuninkuusraveista 34

4.4.1 Kuninkuusravit 9.—10.8.2003, Jokimaa, Lahti 34

4.4.2 Kuninkuusravit 1.-2.8.2015, Joensuu 35

5 KEHITTÄMISTYÖN YHTEENVETO 37

5.1 Kuninkuusravien ennakkotyölista 37

5.2 Kilpailijoille lähetettävä ennakkoinfo 38

5.3 Pääsyliput ja kulkuluvat 39

5.4 Tallialueen liikennejärjestelyt 39

5.5 Hevosten majoitus viikonlopun aikana 39

5.6 Taustajoukkojen majoitus viikonlopun aikana 40

5.7 Hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen 40

5.8 Ohjastajien ja hoitajien palvelut tallialueella 42

5.9 Turvallisuus 42
5.10 Kestävä kehitys ja jätehuolto 43
5.11 Elämysten tarjoaminen VIP-vieraille 43
6 JOHTOPÄÄTÖKSET 44
7 POHDINTA 46
LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT 48
LIITE 1: KUNINKUUSRAVIEN AIKATAULU 50
LIITE 2: KOONTI SUOMEN ELÄINSUOJELULAISTA 51
LIITE 3: HAASTATTELULOMAKE 52

1 JOHDANTO

Kuninkuusravit on ajettu vuodesta 1924 lähtien lähes vuosittain tähän päivään saakka lukuun ottamatta 1940-luvun sotavuosia. Tapahtuman merkitys suomalaiselle hevosurheilulle on säilynyt ja kasvanut vuosikymmenten aikana, ja nykyään se on yksi Suomen suurimmista yleisötapahtumista: heinä-elokuun vaihteessa järjestettävät Kuninkuusravit keräävät vuosittain 55 000—60 000 katsojaa paikanpäälle. Kuninkuusraveihin saapuvat vuosittain alan ammattilaiset, harrastajat ja hevosten ystävät viettämään viikonloppua yhdessä ja nauttimaan ainutlaatuisesta tunnelmasta. Kuninkuusravien erikoispiirteenä on se, että se järjestetään vuosittain eri paikkakunnilla, jolloin siitä tulee koko Suomen kattava tapahtuma.

Kuninkuusravien elinvoimaisuuden säilyttäminen on noussut hevosihmisten keskuudessa yhteiseksi tavoitteeksi, sen lisäksi suurien yleisömäärien mielenkiinnon ylläpitämiseen sekä suurimman työn tekijän eli hevosen huomioon ottamiseen halutaan kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota. Suomen Hippos ja vuosien 2019—2021 Kuninkuusravipaikkakuntien raviratojen (Lahti, Seinäjoki ja Forssa) edustajat ovat yhteisesti ryhtyneet pohtimaan tapahtuman nykytilaa ja tulevaisuuden näkymiä. Kaikkien osapuolten yhteisenä tavoitteena on säilyttää ja kehittää Kuninkuusraveja tapahtumana, joka edelleen jaksaisi kiinnostaa suurta yleisöä ja antaa elämyksiä myös tuleville sukupolville.

Kiinnostus hevosen hyvinvoinnista huolehtimiseen on lisääntynyt viime vuosina, mikä myös on kaikkien osapuolten (hevosen, omistajan, valmentajan, hoitajan ja totopelaajan) etu. Hevosalan ammattilaisten tulisi käyttää mahdollisuuksien rajoissa tietämystään ja ammattitaitoaan parantaakseen kilpailuun osallistuvien hevosten palautumista lauantain startista (2 100 metriä) ja valmistautumista sunnuntain kahteen vaativaan starttiin (1 609 metriä ja 3 100 metriä). Hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen on tämän työn kantavana ajatuksena.

Hevosten taustajoukot ovat kohderyhmä, joka täytyy myös huomioida tapahtuman järjestämisen yhteydessä. Tähän kuuluvat hevosen valmentajat, ohjastajat, hoitajat ja omistajat. Viikonlopun joustava ja sujuva läpivienti sekä se, että tarvittavat palvelut ovat kaikkien osapuolten saatavilla, helpottavat viikonlopun sujumista ja omalta osaltaan vaikuttavat siihen, että taustajoukot haluavat jatkossakin ilmoittaa hevosiaan Kuninkuusraveihin, usein pitkienkin matkojen päähän. Kuninkuusraviviikonloppua varten aloitetaan valmistelut jo yleensä edellisenä talvena, ja monelle hevosenomistajalle ja valmentajalle Kuninkuusravit ovat kauden tärkein kilpailu, jonka perusteella suunnitellaan koko muu kilpailuttaminen.

Kestävän kehityksen huomioiminen on erittäin tärkeää tällaisen suuren yleisötapahtuman yhteydessä ja kierrättämisen merkitys korostuu, kun liki 60 000 ihmistä ruokailee ja viettää aikaansa viikonlopun aikana. Paperin ja muovin käytön vähentäminen pitäisi olla meidän kaikkien yhteinen tavoite, ja toimivan jätehuollon järjestäminen on ehdottoman tärkeää. Nykyään ja lähivuosina joudumme myös ottamaan turvallisuusasiat huomioon aivan eri mittakaavassa kuin vielä muutama vuosi sitten, johtuen viimeaikaisista levottomuuksista isoissa yleisötapahtumissa niin koti- kuin ulkomaillakin. Kaikessa suunnittelussa on huomioitava niin yleisön, toimihenkilöiden kuin hevostenkin turvallisuus.

Järjestävän raviradan tehtävänä on luoda puitteet onnistuneelle ravijuhlalle viikonlopun aikana. Aiheen kehittämistyölleni olen saanut Jokimaan raviradan toimitusjohtajalta Tomi Himangalta ja työn tavoitteena on saada aikaan luonnos käsikirjaa varten, jota voisivat myös seuraavien Kuninkuusravien järjestäjät hyödyntää. Käsikirjan tavoitteena on edistää tulevaisuudessa Kuninkuusravijärjestäjien ja hevosen taustahenkilöiden välistä tiedonsiirtoa, kehittää tallialueen toimintoja sekä varmistaa tallialueen järkevät ja turvalliset palvelut. Tietoa kerätään haastatteluilla ja vierailuilla.

Vastaavanlaista yhtenäistä ohjeistusta tallialueen toiminnoista ei ole aikaisemmin tehty. Lisäksi tekijän kiinnostus raviurheiluun ja hevosten hyvinvointiin on vaikuttanut aiheen valintaan. Suomen Hippoksella on olemassa Kuninkuusraviopas, johon tämä käsikirja on tarkoitus liittää.

2 KUNINKUUSRAVIT

Suomen Hippos myöntää Kuninkuusravien järjestämisvuoron aina kolmeksi vuodeksi kerrallaan kolmelle eri raviradalle. Lahti sai järjestettäväkseen vuoden 2019 Kuninkuusravit. Aikaisempina vuosina Lahdessa on järjestetty Kuninkuusravit 12 kertaa. Näin Kuninkuuravit palaavat syntysijoilleen, sillä vuodesta 1924 lähtien järjestetyt Kuninkuusravit ajettiin seitsemänä ensimmäisenä vuotena Lahdessa (Savikko 2014, 275). Vuonna 2020 järjestämisvuorossa on Seinäjoki ja vuonna 2021 Forssa (Hippos 2018). Tämä kehittämistyö keskittyy Lahden Kuninkuusraveihin, ja tavoitteena on hyödyntää siellä käsikirjaa tallialueen toiminnoista.

2.1 Kuninkuusravien historia ja nykyisyys

Kuninkuusravit on järjestetty yhtäjaksoisesti vuodesta 1924 lähtien (paitsi vuosina 1934—1937, 1940—1942 ja 1944) (Savikko 2014, 275). Sen jälkeen tapahtuma on järjestetty joka vuosi eri paikkakunnilla. Vuonna 2017 Kuninkuusravit järjestettiin Vermossa, ja yleisöä tapahtuma keräsi kolmen päivän aikana 55 100 katsojaa. Vermon kokonaisvaihto oli 4,2 miljoonaa euroa. Ravikuninkaaksi kruunattiin Köppinen ja kuningattareksi Saaga S. Vuonna 2018 Kuninkuusravit ajettiin Rovaniemellä, ja sinne yleisöä saapui paikanpäälle kahden päivän aikana yhteensä 51 180. Ravikuninkaan seppele pujotettiin Costellon kaulaan ja ravikuningattareksi juoksi Akaasia. (Hevosurheilu 2018.)

Kuninkuusravitoimikunta valitsee rankingin perusteella mukaan 12 parasta oria ja tammaa, joiden tulee olla kantakirjaan hyväksyttyjä hevosia saadakseen osallistumisoikeuden. Toimikunta valitsee lisäksi 2 varahevosta sekä oriiden että tammojen kilpailuun. Erikoisuutena voidaan mainita, että vuoteen 1948 oriille ja tammoille oli sama sarja, sen jälkeen kuningatar- ja kuninkuustittelit on ratkottu erikseen. (Hippos 2018.)

Lauantain ja sunnuntain aikana ajetaan yleensä molempina päivinä ensin kaksi ponilähtöä ja sen jälkeen 12—13 ravilähtöä (liite 1). Kuninkuusravihevoset juoksevat lauantaina yhden lähdön (2 100 metriä) ja sunnuntaina kaksi lähtöä (1 609 metriä ja 3 100 metriä). (Hippos 2018.) Useana vuonna (tosin ei Rovaniemellä) on viikonloppu aloitettu jo perjantaina lounasraveilla ja sen jälkeen järjestetyllä suomenhevosvarsahuutokaupalla. Huutokauppa järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2014 Porin Kuninkuusravien yhteydessä ja viime vuonna Vermon lounasraveissa ja huutokaupassa oli yleisöä paikalla 4 600. 2- ja 3-vuotiaita suomenhevosvarsoja oli myynnissä 15 kappaletta ja niistä kallein oli 20 000 euroa maksanut Jennitär. (Vermo 2017.)

Kuninkuusraveja pidetään yhtenä maailman vaativimmista kilpailuista ravihevosille, sillä kilpailun aikana ajetaan kahden päivän aikana kolme osamatkaa (yhteensä 6 809 metriä). Kuninkuusravien päätoimikunta valitsee ilmoitettujen hevosten joukosta hevoset kilpailuun noin puolitoista viikkoa ennen Kuninkuusraveja. Näiden hevosten taustoilta löytyy maamme taitavimpia valmentajia, joten hevoset ovat aina erittäin hyvin valmisteltuja kilpailuun. Voittaja on se, joka saa nopeimman kokonaisajan, eli välttämättä hevosen ei tarvitse voittaa yhtään osamatkaa. Näin on käynyt edellisen ker-

ran Kuopion Kuninkuusraveissa vuonna 2013, kun Erikasson voitti kuninkuustittelin voittamatta kertaakaan. Menestyneimpiä oriita ovat Vieteri, Vekseli ja Viesker, niillä jokaisella on 5 ravikuninkuutta. (Hippos 2018.)

Katsojamäärissä mitattuna Kuninkuusravit ovat yksi Suomen suosituimmista yleisötapahtumista: kahden päivän aikana tapahtuma kerää yli 50 000 katsojaa. Kyselytutkimusten perusteella kävijöistä 52 prosenttia on naisia ja 48 prosenttia miehiä ja he tulevat kaikista yhteiskuntaluokista. Paikalle saapuvilla katsojilla on pitkät perinteet siitä, miten Kuninkuusraviviikonloppu tulee viettää: osalla on omat tuolit ja eväät mukana, ja he varaavat itselleen jo heti aamusta porttien avauduttua klo 9.00 paikan raviradan aidan vierestä ja pysyttelevät siinä ravipäivän ajan (kuva 1). Osa yleisöstä tulee paikalle kannustamaan omia suosikkihevosiaan, siitä osoituksena mm. värikkäät banderollit, suosikkihevosen nimellä varustettu t-paita, lippis sekä kannustushuudot. Osalle yleisöä viikonloppu saattaa olla ainoa vapaahetki kesässä, jolloin tullaan paikan päälle tapaamaan tuttuja, syömään ja juhlimaan. Myös lapsiperheet ovat osana yleisöä ja heille on varattu oma, erillinen alue. (Hippos 2018.)

KUVA 1. Vermon Kuninkuusravit 2017 (Kallio 2017-08-05.)

VIP-alue on erotettu yleisöalueesta. Suomen Hippos ja ravirata kutsuvat sinne valtiovallan edustajia, yhteistyökumppaneita ja tukijoita vieraakseen. Kutsuttavien joukossa on sekä valtakunnallisesti, alueellisesti että paikallisesti tärkeitä kutsuvieraita, ja Kuninkuusravit ovatkin loistava paikka hoitaa raviurheilun julkisuuskuvaa eteenpäin. VIP-lippuja voi myös ostaa. Lipun hintaan sisältyvät oma sisäänkäynti, ruokailu ja ruokajuomat sekä oma katsomo, mistä on hyvä näkyvyys raviradallle. Lisäksi iso plussa ovat omat wc-tilat. VIP-alueena on yleensä erillinen teltta ja siihen liittyvä katsomoalue.

Tapahtuman merkittävyys alueen matkailulle on merkittävä, yleensä kaikki lähialueen hotellit myydään loppuun jo vuosi ennen Kuninkuusraveja. Lahdessa on alueellinen organisaatio, VisitLahti, joka keskitetysti markkinoi Päijät-Hämeen majoituksia, aktiviteetteja, tapahtumia ja ravintoloita verkkosivuillaan. VisitLahti oli mukana jo Rovaniemen Kuninkuusravien ravitorilla markkinoimassa palveluitaan, yhteisellä osastolla Jokimaan raviradan kanssa. (VisitLahti 2018.) Kuninkuusravien aluetaloudellinen vaikutus on merkittävä ja tapahtuma jättää seudulle noin 10 miljoonaa euroa vuosittain, summa koostuu tapahtuman myynnistä, majoituksista, ravintolamyynnistä ja muusta myynnistä. (Hippos 2018.)

Kuninkuusravien järjestäminen vaatii järjestäjältä erittäin suuren työpanoksen ja siihen liittyy myös suuri taloudellinen riski. Huolehdittavia asioita on paljon: markkinointi, viestintä (medianäkyvyys, printtimedia, verkkosivut, sosiaalinen media, akkreditointi, tapahtuman aikainen viestintä), yritysyhteistyö, kilpailutoiminta (tallialueen toiminnot, sarjasuunnittelu, lähdön esittelyt, yhteistyökumppaneiden huomioiminen, aikataulut, tunnelmanluonti), majoitus (yleisö, kilpailijat, kilpailijoiden taustahenkilöt, toimihenkilöt), toto, ravintolatoiminta, iltajuhla, jätehuolto, siivous, turvallisuus, järjestyksenvalvonta, oheisohjelmat, rakentaminen ja aluesuunnittelu, liikennejärjestelyt, talousasiat). (Kesän kuumimmat kruunajaiset 2015.)

Johtuen siitä, että kyseessä on suuri yleisötapahtuma, joka kiertää vuosittain paikkakunnalta toiselle, tapahtuman järjestäjällä on valtava urakka järjestelyiden suhteen. Jokaisella kaupungilla on omat erityispiirteensä, mikä asettaa kilpailujen toteuttamiselle toisaalta haasteita, toisaalta tuo siihen alueellista leimaa ja toisaalta taas tuo tapahtumaa myös lähemmäksi kaikki suomalaisia. Vaikka kaikilla järjestävillä raviradoilla on tietyt perusvalmiudet oltava kunnossa (itse ravirata, katsomorakennus, tallialueella katokset ja ohjastajille sosiaalitilat sekä tallikahvio) sekä toimiva organisaatio arkiravien järjestämiseen, kooltaan Kuninkuusravit ovat kuitenkin aivan eri luokkaa kuin arkiravit. Selkeä ohjeistus tapahtuman järjestäjälle siitä, mitä kaikkea on tehtävä ja otettava huomioon jo ennakkoon, on erittäin tärkeää. Huolellisella suunnittelulla päästään myös huomattaviin kustannussäästöihin sekä luomaan puitteet onnistuneelle suurtapahtumalle.

2.2 Suomen Hippoksen työryhmä Kuninkuusravien kehittäjänä

Sen jälkeen, kun Kuninkuusravien valintaraati viimeksi myönsi järjestämisvuorot Lahdelle, Seinäjoelle ja Forssalle, nämä kolme raviratata päättivät yhteisesti aloittaa kilpailutapahtuman kehittämisen ja yhteistyön lisäämisen koko tapahtuman järjestämiseen liittyen. Perinteisesti jokainen ravirata on aloittanut kaiken suunnittelutyön alusta ja tehnyt tapahtumasta omannäköisensä, mikä on tietysti

tuonut tapahtumalle oman paikallisen leimansa mutta toisaalta pitkäjänteinen kehittäminen on kärsinyt. (Himanka 2018-02-06.)

Lahden, Seinäjoen ja Forssan raviratojen edustajat ovat tehneet kolmevuotisen yhteisen suunnitelman tapahtuman kehittämiseksi ja yhteistyötä tullaan tekemään tapahtuman jokaisella osa-alueella. Keskusjärjestö Suomen Hippos on sitoutunut kehitystyöhön mukaan. Työryhmä pohti aluksi tapahtuman nykytilaa ja tulevaisuuden näkymiä. Sen perusteella tehtiin kolmevuotinen suunnitelma siitä, miten toimitaan, jotta saavutetaan tavoitteeksi asetettu Kuninkuusravitapahtuman kasvu ja kehittyminen entisestään. (Himanka 2018-02-06.)

Radat tekevät yhteistyötä myös hankintojen suhteen ja kaikissa mahdollisissa kumppanuuksissa on pyritty kolmen vuoden sopimuksiin (Himanka 2018-02-06). Kaikkien yhteinen tahtotila on entisestään kiillottaa tätä raviurheilun ykkösbrändiä (Himanka 2018-02-06). Yhtenä esimerkkinä voidaan mainita tämän vuoden Rovaniemen Kuninkuusraveissa julkaistu logo ja värimaailma, mikä tulee olemaan yhteinen seuraavat kolme vuotta, ainoastaan t-paidan kuva vaihtuu vuosittain (kuva 2). Lahden Kuninkuusravien t-paitaa koristaa tämän vuoden ravikuningas Costellon kuva. (Kuninkuusravit 2018.)

KUVA 2. Lahden Kuninkuusravien logo (Himanka 2018-09-26.)

2.3 Vuoden 2019 Kuninkuusravien järjestäjä Jokimaan ravirata

Jokimaan ravikeskus sijaitsee lähellä Lahden keskustaa, Helsinki—Lahti-moottoritien välittömässä läheisyydessä. Etäisyydet ovat esimerkiksi Helsinkiin 100 kilometriä, Turkuun 240 kilometriä, Tampereelle 140 kilometriä ja Kuopioon 290 kilometriä. (Lahden Kuninkuusravit 2003.) Lahden keskeinen sijainti on erittäin hyvä Kuninkuusravien tai minkä tahansa muunkin suuren yleisötapahtuman järjestämistä ajatellen (kuva 3). (Lahden Hevosystäväinseura ry 2018.)

KUVA 3. Suomen ja Lahden kartat (Raportti Jokimaan Kuninkuusraveista 2003.)

Jokimaa on Suomen kolmanneksi suurin ravirata. Siellä ajetaan raveja lähes joka toinen viikko ja suurimpana tapahtumana on heinäkuun ensimmäisenä viikonloppuna ajettava Suur—Hollola-ajo. Suur—Hollola-ajo on ajettu ensimmäisen kerran Lahden vanhalla raviradalla vuonna 1975, eli lahtelaisilla on pitkät perinteet monipäiväisten ravien järjestämisessä. Jokimaalla järjestetään vuosittain myös valtakunnalliset V76—ravit, joita järjestettiin vuonna 2018 yhteensä 5 kertaa. (Lahden Hevosystäväinseura ry 2018.)

Vuonna 2003 järjestettiin edellisen kerran Lahden Jokimaalla Kuninkuusravit, silloin ravikuninkaaksi kruunattiin Apassi kokonaisajalla 9.43,4 ja ravikuningattareksi V.H. Suvitar kokonaisajalla 9.50,1. Yleisöä oli Jokimaalla yhteensä 53 350 henkilöä ja viikonlopun totovaihto 2 700 000 markkaa. Tallialueelle valmistui uusi valjastuskatos ja uusi 6—paikkainen hevosten pesupaikka. (Raportti Jokimaan Kuninkuusraveista 2003.)

Jokimaan ravikeskuksen tallialueella sijaitsee 4 ravitallia (valmentajina Ilkka Hoffren, Tommi Kylliäinen, Hannu Laakkonen ja Juuso Holttinen), Koulutuskeskus Salpauksen 2 tallia ja maneesi, ratsastustunteja järjestävä Ponitaivas sekä hevosklinikka Ravet Oy (kuva 4). Yhteensä Jokimaan alueella asuu lähes 150 hevosta ja ponia, ja lisäksi ravikeskuksen välittömässä läheisyydessä on kaksi hevostarvikeliikettä: Veljekset Wahlsten Oy ja Horze. (Lahden Hevosystäväinseura ry 2018.)

KUVA 4. Jokimaan raviradan kartta (Himanka 2018-09-11.)

Jokimaan katsomorakennuksessa sijaitsevat Jokimaan raviradan ja Lahden Hevosystäväinseuran toimisto. Lisäksi katsomorakennukseen on rakennettu muutama vuosi sitten nykyaikaiset opiskelutilat Koulutuskeskus Salpauksen hevostalouden opiskelijoille, joita on vuosittain lähes 200. Katsomorakennuksessa on myös Etelä-Suomen hevosjalostusliiton sekä Suomen Hevosenomistajien Keskusliiton (SHKL) toimistot. Katsomorakennuksessa on istumapaikkoja liki 2 000 ihmiselle; ravintolakatsomoon mahtuu 550 ihmistä, lisäksi on perinteinen ”puukatsomo” sekä alakerran totohallissa kahvio sekä baari ulkoterasseineen. Jokimaalla viihtyisyyttä lisää myös laajat nurmikkoalueet, mitkä ovatkin kesäisin ravivieraiden suosiossa. Parkkipaikoille mahtuu lähes 1 000 autoa, tosin Kuninkuusraveissa yksityisautoilu alueelle kielletään kokonaan. Laaja parkkipaikka-alue tulee osin VIP-alueeksi ja ravitorin käyttöön, lisäksi tarvitaan busseille ja takseille kääntymispaikka. (Lahden Hevosystäväinseura ry 2018.)

2.4 Tallialueen toiminnot

Kuninkuusravit myönnetään nykyään pääosin sellaisille radoille, jotka järjestävät raveja ympäri vuoden. Siten myös valtaosa tarvittavasta infrastruktuurista on radoilla jo olemassa: kilpailuorganisaatio, tekniikka, ravirata, katsomo ja ravintolapalvelut yleisöalueella ja tallialueella kahvio, sosiaaliset tilat, valjastuskatokset ja pesupaikat. On hyvin paljon paikkakunnasta kiinni, kuinka paljon lisärakentamista Kuninkuusraveja varten joudutaan tekemään, esimerkiksi Rovaniemen ravirata sijaitsee luonnon amfiteatterissa, minne ei ole tarvinnut rakentaa lisäkatsomoita lainkaan (kuva 5). (Kuninkuusravit 2018.)

KUVA 5. Rovaniemen ravirata (Ihasalo 2018-07-28.)

Vuoden 2019 Jokimaan Kuninkuusravien suunnittelu- ja rakennustyöt ovat alkaneet hyvissä ajoin jo vuoden 2018 puolella, ja palveluja täydentämään on tallialueelle rakennettu kesän 2018 aikana uusi 18-paikkainen karsinallinen valjastuskatos. Tallialueella on yhteensä 4 valjastuskatosrakennusta, joissa on yhteensä 72 katosta ja 24 karsinallista katosta. Lisäksi katoksilla on 2 dopingkarsinaa, 8 hevosten pesupaikkaa, 1 varusteiden pesupaikka, 1 kengityspaikka ja 4 wc-tilaa. Yhden katoksen päädyssä on lisäksi Salpauksen kengityspaja, missä on 6 kengityspaikkaa käytettävissä ja viereisen katoksen päädyssä on Ravet Oy:n hevosklinikka (kuva 6).

Tallialueella on ohjastajien taukotila raviradan vieressä, minkä päädyssä on kioskipalvelut, ja lisäksi tallialueen tallikahviosta saa ravien aikaan lämmintä ruokaa. Tallikahvion yhteydessä ovat sisäänkirjoitus, wc:t ja ohjastajien sosiaaliset tilat. Tallialueella on lämmittelyä varten hevosille verryttelylenkki, lisäksi takasuoran suuntaisesti kulkeva hiittisuora on ravien aikaan käytössä.

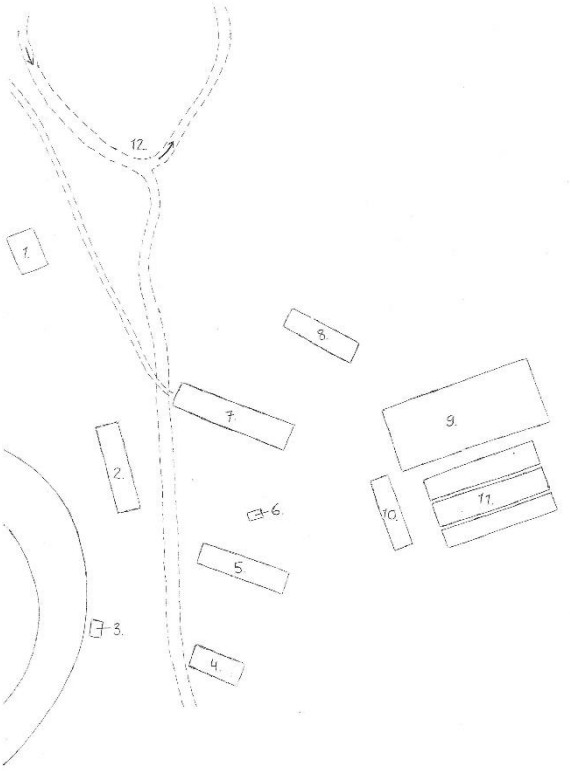

1. Tallikahvio ja sis. kirjoitus (WC, ohjastajien sos. tilat)
2. Valjastukatos, nrot 101-118
3. Ohjastajien taukotila ja kioski
4. Valjastuskatos ja kengityspaikka, nrot 87-94 ja 77-86
5. Valjastuskatos ja hevosklinikka Ravet (WC, vesipiste, 2kpl dopingkarsina), nrot 65-74 ja 49-58
6. Lantala
7. Valajstuskatos ja Salpauksen kengityspaja (WC, hevosten pesupaikka, varusteiden pesu), nrot 7-22 ja 23-39
8. Salpauksen ratustalli (15kpl karsina, pesupaikka, WC/suihku)
9. Salpauksen maneesi (maneesiluokka, WC)
10. Salpauksen ravitallo (18kpl karsina, pesupaikka)
11. Putkitarhat
12. Verryttelylenkki

KUVA 6. Jokimaan tallialueen kartta (Keskitalo 2018-09-24.)

Yksi osa Kuninkuusravien kokonaisuutta on tallialueen toiminnot, joiden kehittäminen on tämän opinnäytetyön aiheena. Tallialueen sujuvat, tarkoituksenmukaiset ja monipuoliset palvelut ovat merkittävä osa onnistunutta Kuninkuusravitapahtumaa. Tallialueen vastuuhenkilönä toimii yleensä varikkovalvoja, lisäksi toimintoihin liittyvät läheisesti myös kilpailijavastaava, turvallisuusvastaava ja liikennevastaava. (Louhelainen 2018-05-31).

Kuninkuusravien muita osa-alueita voi kuvata esimerksi organisaatiomallilla, mikä oli Turun Kuninkuusraveissa 2016 käytössä: Kuninkuusraviorganisaatio ja sen vastuuhenkilöt ja siellä oli valittu hyvissä ajoin kullekin vastuualueelle toimikunnat. Vastuualueita olivat talous- ja sopimukset, tiedotus ja markkinointi, aluesuunnittelu ja rakentaminen, tekninen rakentaminen, yhteistyökumppanit/lipunmyynti/VIP, liikenne ja logistiikka, kilpailuasiat, ravintola ja muu myynti, majoitus, iltajuhla ja oheisohjelmat sekä seremoniat, toto ja turvallisuus. Toimikuntien toiminnallisuus oli ratkaisevasti kiinni toimikunnan puheenjohtajan osuudesta. Käytännön asioiden etenemisen varmistaminen jäi toimitusjohtajan ja puheenjohtajan vastuulle (Louhelainen 2018-05-31). Tallialueen toiminnot liittyvät läheisesti useampaankiin toimintaan ja tallialueen vastaavan kuuluukin tehdä yhteistyötä näistä osa-alueista vastaavien henkilöiden kanssa. Näitä ovat mm. aluesuunnittelu ja rakentaminen, tekninen rakentaminen, lipunmyynti, liikenne ja logistiikka, kilpailuasiat, majoitus, oheisohjelmat ja seremoniat sekä turvallisuus (Louhelainen 2018-05-31).

Tallialueella käy ja majoittuu viikonlopun aikana kuninkuusravilähtöihin osallistuvien hevosten, joita on yhteensä 24, lisäksi myös muihin lähtöihin osallistuvia hevosia ja poneja sekä heidän taustajoukkojaan. Rovaniemen tallialueella liikkui lauantaina yhteensä poneja 23 kappaletta ja hevosia 150 kappaletta, sunnuntaina poneja oli 15 kappaletta ja hevosia 123 kappaletta. Näihin lukuihin tulee lisätä muutamia ohjeisohjelmiin osallistuneita hevosia sekä joitain seuraponeja. Kun keskimäärin voidaan laskea kolme ihmistä per poni ja kaksi ihmistä per hevonen, saadaan ihmismääräksi lauantaille noin 370 ja sunnuntaille noin 290, ja heidän lisäkseen täytyy vielä laskea radan toimihenkilöt. (Hippos 2018.)

Jokimaan vuoden 2013 ja Joensuun vuoden 2015 Kuninkuusravien raporttien sekä Suomen Hippoksen Kuninkuusravioppaan perusteella päädyin jaottelemaan tallialueen toiminnot seuraaviin osa-alueisiin:

- vastuuhenkilöt
- ennakkotyölista
- etukäteen lähettävä infokirje kilpailijoille
- kulkuluvat ja pääsyliput
- tallialueen liikennejärjestelyt ja opasteet
- Kuninkuusravihevosten majoitus kilpailualueella ja viikonlopun aikana
- taustajoukkojen (valmentaja, omistaja, hoitaja) majoitus viikonlopun aikana
- hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen viikonlopun aikana (kuva 6)
- taustajoukkojen hyvinvointi viikonlopun aikana
- muut käytännön järjestelyt tallialueella
- ympäristöasiat ja kestävä kehitys
- turvallisuus.

Tallialueen vastuuhenkilöt tulee valita jo hyvissä ajoin ja tietenkin ennakkotyölista ja etukäteen lähetettävä infokirje kilpailijoille ja taustajoukoille tulee olla suunniteltuina ja tehtyinä mahdollisimman hyvissä ajoin. Tallialueen ulkopuolelle näistä toiminnoista sijoittuvat osin tai kokonaan Kuninkuusravihevosten majoitus väliyön aikana sekä taustajoukkojen majoitus viikonlopun aikana. Koska niin hevosten kuin ihmistenkin majoitus liittyy läheisesti tallialueen muihin toimintoihin, on majoitus mukana tässä kehittämistyössä.

3 HEVOSEN HYVINVOINNIN HUOMIOIMINEN KILPAILIJAPALVELUISSA

Hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen on kaikkien alalla toimijoiden vastuulla, ja hyvinvoinnista huolehtimista määrittelevät myös lainsäädäntö (Suomen eläinsuojelulaki 1996) sekä Suomen Hippoksen kilpailusäännöt ja ohjeistukset (kuva 7) (Hippos 2018). Kuninkuusraviviikonloppu on vaativa kilpailutapahtuma hevosen fysiikalle, sillä kahtena päivänä juostaan yhteensä kolme kilpailua ja palautumisajat ovat lyhyet. Lisäksi tähän saattaa tulla vielä pitkä kuljetusmatka kotitallilta, yöpyminen vieraassa paikassa (joko raviradalla tai lähistön vierastallissa), normaalia suppeammat tarhausmahdollisuudet sekä vieraan ympäristön aiheuttama stressi. Dopingnäytteen ottaminen saattaa vaikuttaa palautumiseen negatiivisesti, varsinkin niillä hevosilla jotka eivät suostu heti virtsaamaan vaan pahimmassa tapauksessa joutuvat odottamaan tunnin ennen verinäytteen ottamista. Osa hevosista saattaa jostain syystä juoda tai syödä huonommin kuin normaalisti, lisäksi sääolosuhteet voivat olla haastavat (esimerkiksi tänä vuonna Rovaniemen Kuninkuusraveissa oli paahtavan kuumaa koko viikonlopun ajan). Hevosen hyvinvoinnista huolehtimisen tulee olla yksi keskeisimmistä asioista, joita tulevaisuudessa tulee ottaa huomioon kilpailutapahtumaa kehitettäessä.

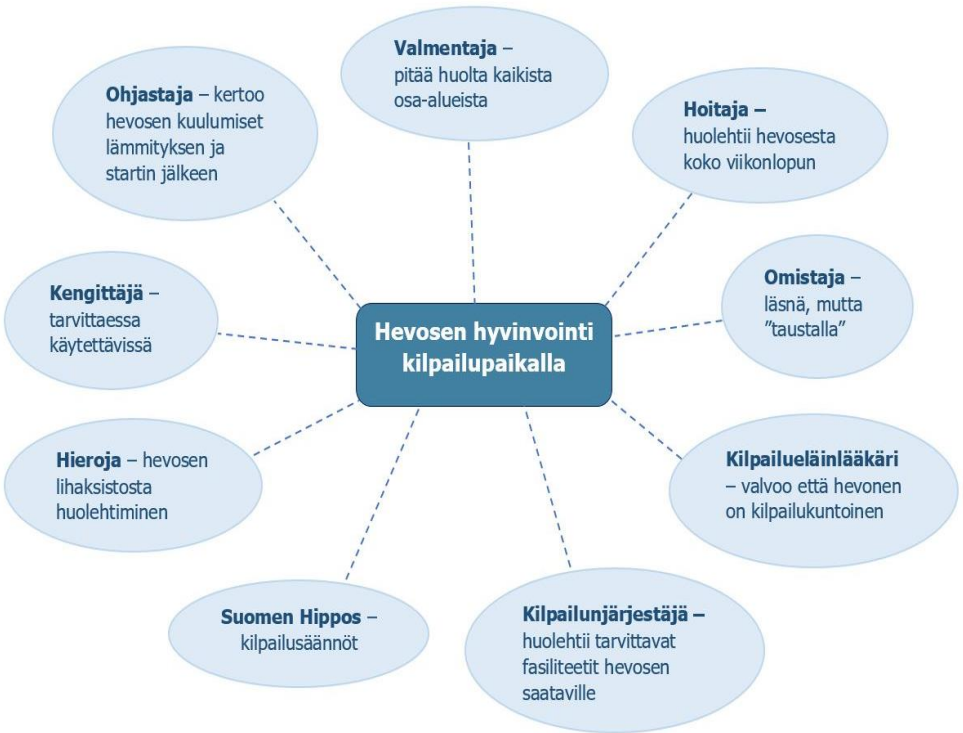

KUVA 7. Hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen kilpailupaikalla

3.1 Hevosten palautuminen ja kilpailuun valmistautuminen

Hevosen palautuminen Kuninkuusravien lähtöjen välillä on tärkeää optimaalisen kilpailusuorituksen ja hevosen hyvinvoinnin kannalta. Esimerkiksi kolminkertaisen ravikuninkaan Santeri Dahlian valttina oli sen kyky palautua rasituksesta erittäin nopeasti. Sen syke putosi äärimmäisen kovankin rasituksen jälkeen nopeasti, mikä edesauttoi hevosen valmistautumista seuraavaan osakilpailuun. (Savikko 2014, 94.)

Valmennus ja kilpaileminen rasittavat hevosen elimistöä aiheuttaen esimerkiksi dehydraatiota eli kuivumista, energiavarastojen hupenemista, vitamiinivarastojen ehtymistä, elektrolyyttien hävikkiä, immuunivasteen heikentymistä ja vaurioita pehmytkudoksiin. Siihen, miten hyvin hevonen palautuu kilpailun rasituksista, vaikuttaa se, miten hyvin hevonen on valmisteltu ja valmennettu viikonloppua varten. Palautumiseen vaikuttavat lisäksi hevosen yleinen hoito, rasituksen kovuus, mahdolliset vammat (jänne-, nivel-, tukielin- ja lihasvammat) ja aika. (Marlin 2018-05-04.)

Eri elimet palautuvat rasituksesta eri nopeudella, tuki- ja liikuntaelinten täydellinen palautuminen vie jopa kolme viikkoa. Vastustuskyvyn palautuminen kestää myös viikkoja, kun taas lihakset palautuvat muutamissa päivissä. Suoliston toiminta ja hengityselimet palautuvat jo muutamassa päivässä (Marlin 2018). Tämän takia hevosten oikeanlainen palauttelu lauantain startista ja valmistelu sunnuntain kahteen lähtöön on erittäin tärkeää ja vaatii huolellista suunnittelua sekä myös hevosen fysiologian tuntemusta taustajoukoilta. Jos palautuminen on puutteellista, hevosen voimat ja kestävyys vähenevät samoin kuin sen juoksuhalut, lisäksi loukkaantumis- ja sairastumisriski kasvavat (Marlin 2018-05-04).

Palautumiseen voidaan vaikuttaa ravitsemuksen ja muun hoidon avulla. Huolehtimalla veden ja energiansaannista sekä siitä, että hevoselle annetaan runsaasti hiilihydraatteja sisältäviä lisäravinteita, voidaan nopeuttaa palautumista. Kilpahevosten juomattomuus aiheuttaa useammin ongelmia kuin niiden syömättömyys: se, että hevonen saadaan juomaan tarpeeksi kilpailupaikoilla saattaa olla hyvinkin haastavaa. Palautumista voidaan nopeuttaa tarjoamalla vettä heti ja rehua mahdollisimman pian suorituksen jälkeen, koska usein hevonen juo parhaiten välittömästi suorituksen jälkeen, kun suitset on otettu pois. (Marlin 2018-05-04.) Fyysisen rasituksen aikana hevonen voi hikoilla jopa 10-15 litraa tunnissa ja hien mukana kehosta haihtuu myös suoloja, kivennäisaineita ja elekrolyyttejä. Elektrolyyttien vajaus kehossa aiheuttaa turvotuksia ja kramppeja elimistöön. Elektrolyyttejä ei voi syöttää varastoon, mutta niiden syöttäminen ennen starttia on ainoa keino varmistaa, että hevosen nestetasapaino on kunnossa. (Nisonen 2018.)

Hevosen palautumista voidaan seurata tarkkailemalla elintoimintoja, sykettä, ruumiinlämpöä ja hengitystiheyttä sekä vertaamalla näitä hevosen normaaliarvoihin. Syke tarkoittaa pulssia eli sydämen lyöntien määrää minuutissa, hevosen leposyke on 25—40 lyöntiä minuutissa ja maksimisyke 220—240 lyöntiä minuutissa. Syke laskee nopeasti ensimmäisen minuutin kuluessa harjoituksen päättymisestä ja asteittain seuraavan 15 minuutin kuluessa. Hevosen normaalilämpötila on 37.5—37.7 as-

tetta. Hengitystiheys eli hengenvetojen määrä minuutissa lasketaan hevosen kylkien liikkeitä seuraamalla tai pitämällä kättä sieraimien edessä. Normaalisti hengitystiheys on levossa noin 8—15 hengitystä minuutissa (Hevostietokeskus 2018). Hengitystiheys on koholla 30—60 minuuttia suorituksen päättymisen jälkeen.

Tänä kesänä kuumuus ja auringonpaiste aiheuttivat lisähaasteita hevosten palauttamiseen starttien jälkeen. Nopeaa palautumista voidaan edesauttaa esimerkiksi kuumassa ilmanalassa kehon lämpötilaa apukeinoilla laskemalla, esimerkiksi valelemalla kylmällä vedellä. (Nisonen 2018.) Kylmän veden valuttaminen hevosen päälle keskeytyksettä on tehokkainta jäähdyttämistä eikä vettä kannata ottaa hikiviilalla pois, sillä se vain hidastaa jäähtymistä. Kun hevonen kastellaan, siinä oleva lämpö ensin johtuu ihon pinnalle kaadettuun kylmään veteen ja siirtyy sen jälkeen hevosesta valuvan veden mukana. Ja kun hevonen jätetään märäksi eikä kuivata, vesi haihtuu ihon pinnalta höyrynä, mikä osaltaan myös sitoo lämpöä. Veden lämmönjohtokyky ilmaan verrattuna on 20-kertainen. (Alèrini 2018.)

Lihasvaurioiden (eli aina, kun lihasta rasitetaan, siellä tapahtuu pieniä mikrovaurioita) parantumisen nopeuttamiseksi hevoselle voi syöttää esimerkiksi MSM:ta (metyylisulfonyyli-metaania), haaraketjuisia aminohappoja (BCAA) ja korkealaatuista valkuaista. Hevosen jalkoihin muodostuu suorituksen aikana lämpöä, joka voi vahingoittaa jänteitä (lämpö tuhoaa jännesoluja), siksi on tärkeää huolehtia jalkojen kylmäyksestä suorituksen jälkeen. Kannattaa myös rajoittaa suojien käyttöaikaa mahdollisimman lyhyeksi varsinkin lämpöisenä vuodenaikana. (Marlin 2018-05-04.) Tässä on yksi syy, miksi on perusteltua hankkia riittävästi pakastimia tallialueelle kylmäyssuojia varten.

Hevoselle lepo on oleellinen osa palautumista ja hevoset pääsevät syvään REM-uneen vain makuulla. Lepo on välttämätöntä myös hevosen psyykelle. (Marlin 2018-05-04.) Myös stressi vaikuttaa palautumisen nopeutumiseen, sen takia hevosen stressitason pitäminen mahdollisimman alhaalla on erittäin tärkeää. Stressittömyyden tärkeydestä kilpahevosen valmentamisessa ja kilpailuttamisessa puhui myös Timo Nurmos Lahdessa tammikuussa 2018, viikkoa ennen kuin hänen valmentamansa Readly Express voitti Prix d´Ameriquen Pariisissa (Nurmos 2018-02-19). Tallialueen toiminnoissa tämä tulee huomioida, kun mietitään orien ja tammojen sijoittamista tallialueelle viikonlopun aikana, lisäksi kaiken ylimääräisen liikenteen ja ylimääräisten kävijöiden poisrajaaminen tallialueelta viikonlopun aikana on perusteltua.

Verryttelyn merkitys starttiin valmistautumisessa on raviurheilussa sisäistetty hyvin, verryttelyn tarkoituksena on valmistella elimistöä kilpailun tai harjoitusten aiheuttamaan rasitukseen. Kylmällä ilmalla aikaa verryttelyyn on varattava enemmän ja huolehdittava myös siitä, että hevonen pysyy lämpimänä. Verryttely tulee tehdä siten, että se ei vielä kerrytä maitohappoja elimistöön. Jälkiverryttelyyn tulisi kiinnittää aikaisemmin enempää huomiota, sillä fysiologisesti sen merkitys on vähintään yhtä tärkeää kuin lämmittelynkin. Mitä rasittavampi suoritus on takana, sitä tärkeämpää jälkiverryttely on, sillä se edistää elimistön palautumista lepotilaan. Veren maitohappopitoisuus nousee vielä hetken suorituksen lopettamisen jälkeen ja soluaineenvaihdunnan tuotteet häviävät tehokkaammin hölkässä suorituksen jälkeen. Aikaa jälkiverryttelyyn tulisi varata vähintään yhtä pitkään, kuin mitä

varataan alkuverryttelyynkin. (Nisonen 2018.) Usein näkee nimenomaan puutteellista jälkiverryttelyä, virheellisesti ajatellaan sen rasittavan hevosta, kun se päinvastoin nopeuttaa palautumista. Tämän takia ohjeistus oikeaoppiseen verryttelyyn ja jälkiverryttelyyn on hyvä sisällyttää ennakkoinfoon. Myös verryttelylenkkien pohjista tulee huolehtia, niin että siellä on turvallista ajaa alku- ja loppuhölkät. Pohjien tulee olla tasaisia ja pitäviä, mutta ei myöskään liian kovia eikä siellä saa olla kiviä.

Tehokas harjoittelu käynnistää kehossa katabolisen aineenvaihdunnan, eli elimistö alkaa tuhoamaan omia kudoksiaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että rasituksen seurauksena alkaa kehossa lievä stressi- ja tulehdusreaktio, mikä kuluttaa kehon energiavarastoja, kudosrakenteita ja hormoneja. Tämän tilanteen pystyy elimistö itse korjaamaan, mikäli se saa riittävästi lepoa ja ravintoa. Palautumista voidaan edistää oikeilla lihashuoltotoimenpiteillä, kuten loppuverryttelyllä, palauttavilla lenkeillä, hieronnalla ja venyttelyllä. (Härkonen 2012, 6-7.)

Lihaksiin muodostuu maitohappoa silloin kun niitä rasitetaan ja maitohapot poistuvat elimistöstä normaalisti virtsan ja ulosteiden mukana. Mikäli rasitus on toistuvaa ilman riittävää nesteytystä tai alku- ja loppuverryttelyt ovat puutteellisia, syntyvät kuona-aineet eivät pysty poistumaan lihaksista kokonaisuudessaan vaan alkavat vähitellen tukitsemaan lihaksen aineenvaihduntaa ja verenkiertoa. Lihaskireyksiä esiintyy yleisimmin alueilla, joilla tiukka lihaskalvo ympäröi lihaksia. Kuona-aineiden poistumista hevosen lihaksistosta pystytään nopeuttamaan hieronnalla, tutkimusten mukaan harjoitetun lihaksen hieronta auttaa lihasta toipumaan rasituksesta nopeammin varrattuna pelkkään lepoon. (Härkönen 2012, 12-13.)

Kahden päivän aikana juostavat kolme kilpailumatkaa kuormittavat hevosen elimistöä ja siten asettavat palautumiselle ja startteihin valmistumiselle kovan haasteen. Lähimpänä Kuninkuusravien rasittavuutta voidaan kenties pitää Ruotsissa ajettavaa maailman kovimpana pidettyä lämminveristen ravihevosten sprinttikilpailua, missä ravataan äärimmäisillä nopeuksilla kaksi kilpailusuoritusta saman päivän aikana. Travronden-lehdessä eläinlääkäri Antti Rautalinko toteaa, että tärkeintä on pitää hevoset rauhallisena ja keskittyneenä kilpailusuoritusten välissä. Lisäksi useat raviurheilun ammattilaiset painottavat lehdessä sitä, että karsinnan ja pääkilpailun välillä ei saa olla liian pitkä väli vaan ihanneaika olisi noin 2 tuntia. (Hansson 2018, 18.)

Karsinnan ja itse pääkilpailun välissä hevoset voidaan pestä, kävelyttää, harjata, juottaa, ruokkia ja hieroa manuaalisesti tarvittaessa. Hevosille voi syöttää normaalirehuihin laskettavia vitamiineja, mutta suonensisäinen nesteyttäminen on kielletty myös Ruotsissa kilpailupaikalla kilpailupäivänä. Travrondenin artikkelissa on haastateltu myös Elitloppetiin osallistuneiden hevosten hoitajia, esimerkiksi Oasis Bi:n hoitaja Martina Lundin kertoo, että hevonen saa juoda lähtöjen välissä niin paljon kuin haluaa, mutta ruokailua rajoitetaan. Myös hoitajan tulee olla rauhallinen, koska hermostuneisuus tarttuu helposti hevosiin. (Hansson 2018, 18-21.)

3.2 Suomen eläinsuojelulaki

Eläinsuojelulaki määrittelee ravikilpailujen järjestämiselle ohjeet, joita rataeläinlääkäri valvoo kilpailupaikalla. Laissa kielletään eläinten suorituskykyyn keinotekoisen vaikuttamisen lääkkeillä, ja lisäksi siinä kerrotaan, että valvontaeläinlääkärillä on oikeus ottaa tarvittavia näytteitä (liite 2) (Suomen eläinsuojelulaki 1996, § 9). Kaikissa Suomen Hippoksen järjestämissä totoraveissa otetaan dopingnäytteitä vuosittain julkaistavan näytteenotto-ohjelman mukaisesti. Kuninkuusraveissa jokaisen osalähdön voittajan lisäksi dopingnäytteen ottoon otetaan vähintään yksi arvottu kilpailija. (Hippos 2018.)

Eläinsuojelulaissa todetaan että ” jos eläin voi kilpailussa joutua alttiiksi kovalle kivulle, tuskalle tai kohtuuttomalle rasitukselle, kilpailujen järjestäjän on omalla kustannuksellaan kutsuttava kilpailutilanteeseen eläinääkäri valvomaan, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan”. (Suomen eläinsuojelulaki 1996, § 16.) Kaikissa Suomen Hippoksen järjestämissä totoraveissa on kilpailueläinlääkäri valvomassa, että tätä lakia noudatetaan (Hippos 2018).

Laissa mainitaan, että eläinlääkärin on kiellettävä eläimen käyttäminen kilpailuissa, jos hänellä on perusteltua aihetta epäillä, että eläintä käytetään tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti (Suomen eläinsuojelulaki 1996, § 17). Kilpailuelänlääkäri valvoo ravien aikana hevosten käsittelyä niin raviradalla kuin tallialueellakin. Lisäksi hevosten kuljetuksia valvotaan pistokokein, tämän tarkastuksen tekevät yleensä läänineläinlääkäri yhdessä poliisiviranonmaisten kanssa. (Hippos 2018.)

3.3 Suomen Hippoksen säännöt ja ohjeet

Suomen raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestö on Suomen Hippos ry, joka julkaisi vuonna 2017 hevosen hyvinvointiohjelman, minkä tavoitteena on osoittaa käytännön keinot hevosen hyvinvoinnin varmistamiseen. Hippos pitää hevosen hyvinvoinnin varmistamiseen liittyvää työtä tärkeänä ja tämä on myös edellytyksenä raviurheilun menestykselle. Lähtökohtana on, että suomalainen raviurheilu on myös eettisesti tarkasteltuna korkeatasoinen eläinurheilulaji. Hevosen hyvinvointiohjelma on jaettu seitsemään osa-alueeseen: koulutus ja neuvonta, hevosen hyvinvointi kilpailupaikalla, antidopingtyö, hevosen jalostuskäyttöön liittyvät terveystarkastukset, yhteistyö muiden järjestöjen ja viranomaisten kanssa, hevosen loppusijoitus ja tarttuvien tautien vastustus. (Hippos 2018.)

Ravihevosen hyvinvointia kilpailupaikalla valvotaan tarkasti. Kilpailueläinlääkäri on aina raveissa paikalla ja hän on ravitapahtuman ylin eläinsuojeluvalvoja. Kilpailueläinlääkäri valvoo mm. varusteita, hevosten kilpailukuntoisuutta, hevosten käsittelyä ja kilpailuolosuhteita. Hippoksen eläinlääkärin, joka on kesäkuusta 2017 alkaen ollut Reija Junkkari, tehtävänä on myös kehittää, koordinoida ja ohjeistaa kilpailueläinlääkäreiden toimintaa. Hippoksen sähköiseen Heppa-tietokantaan tallennetaan hevosen hyvinvointiin liittyvät huomiot kilpailuissa, kuten esimerkiksi sopimattoman varusteen käyttäminen tai hevosen loukkaantuminen. Tuomariston tehtävänä on valvoa ajotapoja ja rankaista tarvittaessa sääntöjen vastaisesta hevosen käsittelystä. Hevosten käsittelyä tallialueella tarkkailevat

varikkoalueen toimihenkilöt kilpailueläinlääkärin johdolla ja hevoskuljetusten valvonnassa tehdään yhteistyötä viranomaisten (kuten läänineläinlääkäri ja poliisi) kanssa. (Hippos 2018.)

Hippoksen edellinen eläinlääkäri Katja Hautala laati vuonna 2014 erillisen ohjeistuksen asioista, joita Kuninkuusravien järjestämisessä olisi hyvä huomioida, ja tämän ohjeistuksen on täydentänyt Hippoksen eläinlääkäri Reija Junkkari 20.9.2018. Ohjeistuksessa on kerrottu yksityiskohtaisesti, mitä kaikkea kilpailunjärjestäjän tulee tehdä ja ottaa huomioon kahden kilpailupäivän aikana, koskien eläinlääkärien toimenkuvaa Kuninkuusraveissa. Yksi huomioitava seikka ohjeistuksessa on maininta poniravilähtöihin osallistuvista poneista: kilpailunjärjestäjän täytyisi huolehtia siitä, että poneja ei jätettäisi kilpailupäiväksi seisomaan hevosautoihin tai trailereihin vaan niiden tulisi poistua tallialueelta oman kilpailusuorituksen jälkeen. (Junkkari 2018-09-20.)

Suomen raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestö on Suomen Hippos ry, joka on laatinut ravikilpailusäännöt, mitkä koskevat kaikkia Suomessa järjestettäviä ravikilpailuja. Raviurheilun eurooppalainen kattojärjestö on UET eli Euroopan raviliitto, johon kuuluu 20 jäsenmaata. Ravikilpailusääntöjä päivitetään vuosittain ja nämä muutokset julkaistaan Suomen Hippoksen nettisivuilla. Vuosittain tarkistetaan myös lista sallituista ja kielletyistä lääkkeistä ja hoitotoiminpiteistä sekä niiden varoajoista. Myös tämä lista löytyy Hippoksen nettisivuilta. (Hippos 2018.)

Kaikissa Suomen Hippoksen järjestämissä totoraveissa otetaan doping-näytteitä vuosittain julkaistavan näytteenotto-ohjelman mukaisesti. Säännöissä on tarkka ohjeistus siitä, miten ne tulee ottaa, miten hevoset valikoidaan näytteen ottamiseen, lisäksi säännöissä määritellään miten hevosta saa juottaa ennen näyttöönottoa ja kuinka kauan tulee odottaa hevosen virtsaamista. Tarkka ohjeistus löytyy Hippoksen nettisivuilta. (Hippos 2018.)

Suomen Hippos antaa ohjeet myös siitä, millaiset näytteenottotilojen tulee olla. Kilpailujen järjestäjän vastuulla on osoittaa erillään muusta kilpailutoiminnasta oleva lukittu, puhdas ja kilpailueläinlääkärin tarkastama erillinen tila dopingnäytteenottoa varten. Näytteenottotilasta mainitaan lisäksi, että sen pitää olla hevoselle turvallinen eikä esimerkiksi lattia saa olla liukas. (Hippos 2018.)

Suomen Hippos on julkaissut varusteoppaan, jossa on lueteltu ja kuvattu kaikki ravikilpailuissa sallitut varusteet. Sieltä löytyy myös luettelo tarkkailtavista varusteista sekä täysin kielletyistä varusteista. Varusteiden käyttämisen valvominen on kilpailueläinlääkärin ja varikkotarkkailijoiden tehtävä. (Hippos 2018.)

4 MENETELMÄT

Tämän työn tarkoituksena on parantaa kilpailijapalveluita Kuninkuusraviviikonlopun aikana sekä Kuninkuusravilähtöihin osallistuvien hevosten hyvinvoinnin huomioon ottaminen entistä kokonaisvaltaisemmin. Pyrkimyksenä on, että hevoset palautuisivat lauantain startista mahdollisimman hyvin ja pystyisivät valmistautumaan sunnuntain kahteen osalähtöön täysipainoisesti. Tarkoituksena on myös edesauttaa hevosten taustajoukkojen työtä ja lisätä heidän viihtyvyyttä viikonlopun aikana. Käsikirja edistää tiedonkulkua raviratojen välillä ja kehittämistyö jatkuu, kun jokainen järjestäjä vuorollaan muokkaa ja parantelee sitä.

Kilpailujen järjestäjän näkökulmasta työn tarkoituksena on koota raviratojen käyttöön käsikirja siitä, mitä kaikkia osa-alueita tulee ottaa huomioon tallialueen toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa ennen kilpailuja ja kilpailujen aikana. Käsikirja helpottaa etukäteissuunnittelua ja sitä kautta tuo myös kustannussäästöjä. Tämä käsikirja auttaa kehittämään raviratojen toimintaa yhä enemmän ammattimaiseen suuntaan.

Käsikirja sisältää ennakkotyölistan raviradan käyttöön: mitä on otettava huomioon vuosi ennen tapahtumaa ja viikko ennen Kuninkuusraveja sekä viimeisen viikon hoidettavat asiat, myös mitä asioita täytyy hoitaa jo aikaisemmin kuluvan vuoden aikana. Yksi tärkeä osa käsikirjaa on myös taustajoukoille lähetettävä infokirje, johon kootaan viikonloppuun liittyvää tärkeää tietoa. Keskusjärjestön tehtäväksi jää sähköisen kyselylomakkeen laatiminen ja lähettäminen kilpailijoille heti, kun ilmoittautuminen on päättynyt sekä näiden tietojen toimittaminen raviradalle. Suomen Hippoksen eläinlääkäri laatii oppaaseen ohjeistuksen hevosen hyvinvoinnista huolehtimisestä hevosen vastuuhenkilöille. Käsikirja tallialueen toiminnoista tulee olemaan osa Suomen Hippoksen Kuninkuusraviopasta (Louhelainen 2018-05-31).

Kehittämistyö keskittyi tallialueen nykyisten toimintojen kartoittamiseen ja niiden kehittämiseen. Kehittämistyötä varten aineistoa kerättiin haastattelemalla eri toimijoita, analysoimalla haastattelutulokset ja vertaamalla saatuja tietoja muiden tapahtumien kilpailijapalveluihin. Tietoa kerättiin myös tutustumalla aikaisempiin Kuninkuusraviraportteihin, aiheesta julkaistuun kirjallisuuteen sekä vierailukäynneillä. Käsikirjan sisältö tarkentui tapaamisissa työn tilaajan ja Suomen Hippoksen edustajien kanssa.

Asiakkuudenhallinnan kehittämismallin käyttöönotto on perusteltua, mikäli yritys haluaa määrätietoisesti panostaa kehittämistyöhön (Mäntyneva 2003, 111). Tässä kehittämistyössä oli kyse tästä kehittämismallista, sillä Suomen Hippos ja raviradat haluavat yhdessä kehittää Kuninkuusravitapahtumaa, niin että se säilyisi myös tulevaisuudessa vetovoimaisena tapahtumana. Tämä kyseinen kehittämismalli on viisivaiheinen:

1. lähtötilanteen selvitys.
2. tavoitetilan määrittely.
3. kehittämisen toteutustapa.
4. kehittämistoimet.

5. seuranta ja arviointi (Mäntyneva 2003, 111).

Lähtötilanteen selvittelyn keskeisenä tavoitteena on selkeyttää nykytilanne ja tunnistaa mahdollinen kehittämistarve (Mäntyneva 2013, 112). Tämä toteutui tutustumalla aikaisempiin Kuninkuusraviraportteihin ja Kuninkuusravioppaaseen, tiedustelemalla haastateltavilta heidän kokemuksiaan aikaisemmista Kuninkuusraveista, sekä pyytämällä heiltä kommentteja kehittämiskohteista. Näiden kokemusten ja hiljaisen tiedon hyödyntäminen on ollut pohjana käsikirjan laatimisessa. Haastattelujen edetessä tuli yhä enemmän selväksi se, että tällaiselle oppaalle ja käsikirjalle on todellinen tarve, niin kilpailunjärjestäjän näkökulmasta kuin kilpailijankin puolesta.

Tavoitteiden määrittely on tärkeää, mutta niitä ei saa olla liikaa eivätkä ne saa olla keskenään ristiriidassa. Tavoitteiden tulee olla selkeät ja yhdensuuntaiset sekä tässä yhteydessä visio tulevaisuudesta on erittäin tärkeää. Tavoitteiden tulee olla myös selkeästi konkretisoituneet, eli asetettujen tavoitteiden tulee olla mitattavissa, selväpiirteisiä ja helposti kommunikoitavissa (Mäntyneva 2013, 112). Tämän kehittämistyön tavoitteena on tuottaa informaatiota käsikirjaa varten, joka liitetään osaksi Suomen Hippoksen tekemää Kuninkuusraviopasta. Käsikirja omalta osaltaan osoittaa myös sen, miten hyvin hevosista huolehditaan kilpailupaikoilla ja miten monipuolisesti erilaiset hevosen hyvinvointiin liittyvät seikat on otettu huomioon sekä sen, että niiden mukaan myös toimitaan.

Kehittämisen toteutustapa voidaan määritellä sen jälkeen, kun kehittämisen suunnittelutyö on alkanut. Yksi keskeisimpiä kehittämishankkeiden epäonnistumisen syitä on johdon riittävän tuen puuttuminen. Asiakkuudenhallinnan kehittämistoimien tavoitteenasettelussa kannattaa tavoitteet asettaa korkealle, mutta aloittaa pienin askelin. (Mäntyneva 2013, 113—115.) Kilpailijapalveluiden kehittämistyön tuotoksena syntyvä ehdotus käsikirjaksi tulee olemaan Suomen Hippoksen käytössä, joka muokkaa siitä käsikirjan Kuninkuusravioppaan liitteeksi. Tämä opas tulee olemaan tulevaisuudessa raviratojen käytössä, mutta toteuttamistavan ja lopulliset kehittämistoimet jokainen ravirata toteuttaa itsenäisesti.

Seurannan ja arvioinnin tavoitteena on tarkistaa, ollaanko kehittämisessä edetty asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja ovatko tulokset juurtuneet organisaation päivittäisiin käytänteisiin. Vaiheistettu kehittämistyö tuo parempia ja pitkäkestoisempia tuloksia kuin kerralla toimeenpantu suuri muutos (Mäntyneva 2013, 116). Kilpailijapalveluiden seuranta ja arviointi tulee olemaan Suomen Hippoksen tehtävä.

Kehittämistyö tulee toteuttaa raviradoilla käytettävissä olevien resurssien puitteissa sekä Suomen Hippoksen kilpailusääntöjen 2018 ja Suomen eläinsuojelulain 1996 määrittelemissä rajoissa. Raviradalle tulee enemmän vastuuta ja velvoitteita tallialueen toimintojen järjestämisessä ja toteuttamisessa, mutta huolellisella suunnittelulla kustannukset saadaan pidettyä kurissa. Toisaalta taas positiivinen palaute hevosen taustajoukoilta ja muilta sidosryhmiltä siinä tapauksessa, kun asiat ovat hoidettu kunnolla, palvelee raviurheilua myös suuremmassa mittakaavassa. Lisäksi huolellisesti suunnitellut tallialueen toiminnot lisäävät ammattimaisuutta tapahtuman järjestämisessä, mikä omalta osaltaan on ehdottoman tärkeää, kun halutaan tähdätä raviurheilun julkisuuskuvan parantamiseen.

4.1 Teemahaastattelut

Haastattelua käytetään tiedonkeräämisen välineenä silloin, kun halutaan että haastateltava tuo omia näkemyksiään esille mahdollisimman vapaasti. Myös jos tiedonkeruun kohteesta ei ole aikaisempaa tutkimustietoa, halutaan sijottaa saadut tiedot laajempaan kontekstiin, halutaan selventää ja syventää vastauksia, niin siinä tapauksessa haastattelua kannattaa käyttää tutkimusmenetelmänä. (Hirsjärvi ja Hurme 2010, 35.) Haastattelumenetelmänä on käytetty teemahaastattelua eli puolistrukturoitua haastattelumenetelmää (Hirsjärvi ja Hurme 2010,47).

Hirsjärvi ja Hurme (2010, 47) viittaavat teoksessaan Mertonin, Fisken ja Kendallin (1956) julkaisemaan kirjaan *The Focused Interview,* missä kirjoittajat kuvaavat teemahaastattelun ominaispiirteitä seuraavasti: tiedetään, että haastateltavat ovat kokeneet tietyn tilanteen, tutkija on selvittänyt etukäteen tutkittavaa ilmiötä, joiden perusteella on päädytty tiettyihin oletuksiin ja näiden oletusten perusteella suunnitellaan haastattelurunko. Lopuksi haastattelu kohdistetaan haastateltavien henkilöiden subjektiivisiin kokemuksiin tutkittavasta ilmiöstä. Tässä kehittämistyössä tiedettiin etukäteen, että haastateltavat ovat olleet kaikki Kuninkuusraveissa toimijoina eri tehtävissä, etukäteen on selvitetty raporttien ja Kuninkuusravioppaan (Louhelainen 2018-05-31) pohjalta tallialueen toimintojen eri osa-alueet ja näiden perusteella on päädytty tiettyihin oletuksiin, joita on käytetty haastattelun pohjana. Lopuksi haastattelu on suunnattu haastateltavien subjektiivisiin kokemuksiin talliaueen toiminnoista.

4.1.1 Haastattelurungon suunnittelu

Haastattelurunkoa suunnitellessa tulee laatia teema-alueluettelo (Hirsijärvi ja Hurme 2010, 66). Teema-alueluettelon laatimisen jälkeen haastattelukysymykset jaettiin eri osa-alueisiin (liite 3). Ensimmäisenä kysyttiin haastateltavan taustatietoja, henkilön ammatti ja se missä roolissa tai rooleissa hän on toiminut Kuninkuusraveissa sekä missä Kuninkuusraveissa he ovat olleet mukana.

Ensimmäisenä teemana oli tallialueen toiminnot, mitä hyviä puolia tallialueen toiminnoista oli jäänyt haastateltavien mieleen ja onko jotain parannettavaa sekä yleisiä kehittämisehdotuksia. Tässä yhteydessä haastateltavat mainitsivat yleensä myös jonkin esimerkkipaikkakunnan, missä järjestelyt olivat toimineet erityisen hyvin. Moni vastaajista mainitsi Joensuun Kuninkuusravit vuonna 2015, jotka olivat jääneet mieleen onnistuneista järjestelyistään.

Seuraavana teemana oli etukäteen lähetettävän infopaketin sisältö. Kysymystä tarkennettiin vielä eri osa-alueilla: onko viikonlopun aikataulu ennakkoon tarpeellinen ja tarvitaanko yhteyshenkilöä raviradan puolesta. Heidän mielipidettään kysyttiin siitä, olisiko Lahden Kuninkuusraveissa mahdollista ottaa käyttöön sähköinen pääsylippu ja kulkulupa. Tähän kohtaan sisällytettiin liikennejärjestelyt, tosin haastatateltavat ottivat ne puheeksi jo haastattelun alkuvaiheessa. Heiltä kysyttiin myös sitä, tarvittaisiinko ihmisten ja hevosten majoituksesta tietoa jo etukäteisinfossa.

Seuraava teema oli hevosten hyvinvoinnista huolehtiminen, mikä nousi haastatteluissa isoon osaan. Koska monet haastateltavista olivat eläinlääkäreitä, näistä asioista oli mahdollisuus kysyä myös eläinsuojelulain ja Hippoksen kilpailusääntöjen puitteissa. Tässä kohdassa heiltä kysyttiin siitä, että miten hevosten valmistautuminen ja startista palautuminen hoidetaan sekä miten juottaminen ja ruokinta tulisi ottaa huomioon. Lisäksi heiltä kysyttiin, että mitä muuta tässä kohtaa voitaisiin tehdä sääntöjen asettamissa rajoissa sekä olisiko kenties joitain palveluita, mitä hevosille voitaisiin tarjota. Tässä on keskeistä tieto tallialueen tarjoamista mahdollisuuksista ja puitteista hevosen lämmittämiseen ja hoitamiseen sekä siihen, että pystytään takaamaan hevosille stressitön ympäristö keskittymiseen.

Seuraavana teemana oli taustajoukoista huolehtiminen kilpailuviikonlopuna aikana. Heidän mielipidettään kysyttiin siitä, että miten esimerkiksi taustajoukkojen ruokailu tulisi järjestää ja mitä palveluita hevosenhoitajille tarvitaan (tarvitaanko esimerkiksi suihkuja). Tähän liittyi myös muut käytännön järjestelyt tallialueella: kuulutukset, vesipisteet, pesupaikat ja jätehuolto. Heidän mielipidettään kysyttiin myös turvallisuudesta ja alueen vartioinnista.

Haastateltavilta kysyttiin lopuksi (raviradan näkökulmasta) ennakkotyölistasta: mitä asioita missäkin vaiheessa kuuluisi tehdä. Tämä kysymys oli tarkoitettu erityisesti raviradan edustajille. Viimeisenä teemana oli kehittämistyöryhmän toiveesta kysymys siitä, voitaisiinko VIP-vieraille tarjota elämyspakettia, mihin sisältyisi vierailu tallialueella ja Kuninkuusravihevosten ja heidän taustajoukkojensa tapaaminen. Kysymystä tarkennettiin vielä sillä, missä vaiheessa viikonloppua tällainen vierailu olisi parasta järjestää, niin ettei siitä aiheutuisi häiriötä kilpailijoille.

Tämä lista oli haastattelutilanteessa muistilistana, joita tarkennettiin kysymyksillä. Teemahaastattelulla pyrittiin saamaan mahdollisimman moninaisia vastauksia eri teema-alueisiin. Haastattelukysymykset olivat pääsosin avoimia kysymyksiä, koska haluttiin että haastateltavat kertovat vastaukset omin sanoin (Vuorela 2005, 46).

4.1.2 Haastattelujen toteutus

Toteutin haastattelut yksilöhaastatteluina ja pyrin valitsemaan haastateltavat sekä tilaajan näkökulmasta eli tarkoituksena oli sekä raviradan toimintojen tehostaminen, taloudellisuus ja toiminnallisuus, että hevosten taustajoukkojen näkökulmasta, jolloin painotettiin ennakkoinformaation tärkeyttä ja palveluja tallialueella niin hevosille kuin niiden vastuuhenkilöille. Hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen huomioitiin haastatteluissa starttiin valmistautumisesta ja palautumisesta kyseltäessä.

Sovin haastatteluista haastateltavien kanssa etukäteen soittamalla tai lähettämällä heille sähköpostia. Haastattelin kaikkia muita paitsi Marjaana Konttista henkilökohtaisesti, tein haastatteluista muistiinpanoja ja muutaman haastattelun myös äänitin älypuhelimella. Haastattelut pyrin purkamaan tekstimuotoon mahdollisimman pian haastatteluiden jälkeen.

Jokimaan raviradan toimistusjohtaja Tomi Himangan kanssa olen käynyt useita keskusteluita siitä, mitä osa-alueita tallialueen toiminnoissa täytyisi kartoittaa. Häneltä olen saanut myös tiedot Jokimaan raviradan tiloista ja varsinkin tallialueen tämän hetken toiminnoista. Tomin välityksellä pyysin myös Suomen Hippoksen työryhmältä ehdotuksia haastattelukysymyksiä varten, tähän työryhmään kuuluvat Lahden, Forssan ja Seinäjoen raviratojen edustajat.

Tapaamisessa elokuun loppupuolella keskustelin Tomi Himangan, Suomen Hippoksen kehityspäällikkö Suvi Louhelaisen sekä Hippoksen viestintä- ja markkinointipäällikkö Merja Tuunasen kanssa haastattelujen tuloksista sekä käsikirjan sisällöstä. Sain heiltä erittäin hyviä kommentteja hyödynnettäväksi käsikirjan luonnoksessa. Keskustelin käsikirjan sisällöstä Suvi Louhelaisen kanssa vielä syyskuussa ennen opinnäytetyön palauttamista kommentoitavaksi.

Tarttuvien tautien erikoiseläinlääkäri Katja Hautala valikoitui haastateltavaksi hänen pitkäaikaisen kokemuksensa vuoksi: hän on ollut kilpailueläinlääkärinä sekä ravi- että ratsastuskilpailuissa (myös kansainvälisissä kilpailuissa). Sain häneltä tietoa eläinsuojelulaista ja Suomen Hippoksen ravikilpailusäännöistä. Katja on valmistunut eläinlääkäriksi Helsingin yliopistosta vuonna 1997 ja tarttuvien tautien erikoiseläinlääkäriksi vuonna 2013 ja hänellä on myös siittolaeläinlääkärin pätevyys. Tällä hetkellä hän tekee väitöskirjaa hevosten loistartunnoista Helsingin yliopistossa, aikaisemmin hän työskenteli Suomen Hippoksessa raviurheilusta vastaavana eläinlääkärinä yli kymmenen vuotta. (Hautala 2018-04-27.)

Eläinlääkäri Riikka Savolainen oli yksi haastateltavistani, koska hänellä on erittäin monipuolinen ja laaja-alainen koulutus sekä käytännön kokemuksia Kuninkuusravien tallialueen toiminnoista. Riikka on valmistunut eläinlääkäriksi Tarton yliopistosta, hänellä on lisäksi hevostenvalmentajan ammattitutkinto niin ravivalmentamisen kuin hevoshieronnan osaamisalaltakin. Hänen isoisänsä on Pentti Savolainen, jonka kasvateilla on ennätykselliset 13 Ravikuningas ja –kuningatar seppelettä. Pentti pitää hallussaan myös ennätystä, jota tuskin tullaan rikkomaan: vuonna 1984 hän voitti sekä Ravikuninkaan että Ravikuningattaren tittelit (Vekseli ja Vekkuliina) omilla kasvattamillaan, valmentamillaan ja ajamillaan hevosilla. Riikka on toiminut erilaisissa tehtävissä ravikilpailuissa vuosien aikana (ei tosin Kuninkuusravilähdöissä); hän on ollut rataeläinlääkärinä, valmentajana ja hoitajana. (Savolainen 2018-04-23.)

Ilkka Pyysalo, kolminkertaisen Ravikuningattaren Saaga S:n omistaja ja valmentaja oli yksi haastateltavistani, koska hänellä on kokemusta tallialueen toiminnoista eri puolilla Suomea: Saaga S on osallistunut Ravikuningatar kilpailuun tätä kirjoittaessa jo kuusi kertaa (vuonna 2013 Kuopiossa, vuonna 2014 Porissa, vuonna 2015 Joensuussa, vuonna 2016 Turussa, vuonna 2017 Vermossa ja tänä vuonna Rovaniemellä). Ilkka on opiskellut hevostenvalmentajan ammattitutkinnon osaamisalana ravivalmennus ja hevoshieronta, tässä ammattitutkinnossa hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen on pakollinen tutkinnonosa. (Pyysalo 2018-05-11.)

Ravivalmentaja Teemu Okkolin on ammattivalmentaja, jolla on 20 hevosen valmennustalli Orimattilassa. Hän on osallistunut valmennettavillaan hevosilla Kuninkuusraveihin kolme kertaa: Suvi-Missi,

Tähti-Optio ja Yllinkyllin, parhaimpana saavutuksena Yllinkyllinin toinen sija Kuopion Kuninkuusraveissa 2013. (Okkolin 2018-04-20.) Teemu kertoi haastattelussa omia näkemyksiään ammattivalmentajan ja ohjastajan näkökulmasta.

Suomen Hippoksen eläinlääkäri Reija Junkkari on ollut tehtävässään kesäkuusta 2017 alkaen, ja on tänä vuonna luennoinut hevosen hyvinvoinnista eri puolella Suomea. Hän on toiminut aikaisemmin Pirkkalan kunnan palveluksessa kunnaneläinlääkärinä Vesilahdella vuodesta 2011. (Junkkari 2018-05-05.) Haastattelun yhteydessä sain Reijalta myös kommentteja siitä, mitä toiveita Hippoksella on käsikirjan suhteen, lisäksi pyysin häntä kommentoimaan raviratojen ohjeistusta kilpailueläinlääkäreistä Kuninkuusraveissa.

Vermon hallituksen jäsen Jouni Monto toimi keskeisenä toimihenkilönä Vermon Kuninkuusraveissa vuonna 2017. Jouni on ollut hevosenomistajana jo 25 vuotta ja hänellä on ollut sekä ravihevosia että ratsuja, joilla on kilpailtu myös ulkomailla. Parhaimpia ravihevosia hänellä on ollut mm. Sipori, Hepori ja Living Image ja ratsuja hänellä on tälläkin hetkellä sekä Sanna Backlundin tallilla Janakkalassa, että Euroopassa. Hän on käynyt usein ulkomailla erilaisissa hevostapahtumissa, raveissa, huutokaupoissa ja ratsastuskilpailuissa, joten hänellä oli mielenkiintoisia ehdotuksia ravikilpailutapahtumien kehittämiseksi. Jouni on ollut ruokakauppiaana lähes 30 vuotta, joten hän pystyi kertomaan näkemyksiään myös yrittäjän kannalta. (Monto 2018-07-30.)

Joensuun raviradan toimitusjohtaja Pasi Pykäläinen oli yksi haastateltavista, koska Joensuun Kuninkuusravit vuonna 2015 on saanut paljon kiitosta jälkikäteen onnistuneista järjestelyistä ja erityisesti tallialueen toiminnot ovat olleet ilmeisen onnistuneet. Suomen Hippoksen kehittämispäällikkö Suvi Louhelaisen ehdotuksesta kävin haastattelemassa Pasia heinäkuussa 2018. Haastattelussa oli mukana myös Joensuun Kuninkuusravien tallialueen toiminnoista vastannut Tiina Kuosmanen.

Eläinlääkäri Marjaana Konttinen toimi Joensuun Kuninkuusravien kilpailueläinlääkärinä. (Konttinen 2018-07-21.) Hän pystyi vastaamaan erityisesti minua kiinnostaviin hevosen hyvinvointiin liittyviin kysymyksiin. Haastattelin Marjaanaa puhelimitse.

Jukolan Viestin sihteeri Tuula Tjäder oli haastateltavana, koska Jukolan Viesti on suunnistuksen suurtapahtuma, mikä kerää vuosittain osallistujia ja yleisöä yhteensä noin 50000, eli kyseessä on saman kokoluokan yleisötapahtuma kuin Kuninkuusravit. Myös Jukolan Viesti järjestetään vuosittain eri paikkakunnilla ja tänä vuonna Jukolan Viesti järjestettiin Hollolan Hälvälässä. Eniten minua kiinnosti se, miten tapahtumassa oli otettu ympäristö- ja turvallisuusasiat huomioon sekä miten liikennejärjestelyt olivat toimineet.

4.1.3 Haastatteluaineiston analysointitapa

Tämän analyysin lähtökohtana oli saada vastauksia tutkimustehtävään. Haastattelujen analysointitapana on käytetty ankkuroitua teoriaa ja tähän teoriaan perustuva haastattelumateriaalin analyysi perustuu erityyppisiin luokitteluihin (Hirsjärvi ja Hurme 2010, 165). Tässä työssä tutkimustehtävä

jakaantui seuraavasti: toisaalta haettiin vastauksia siihen, millaisia palveluita tallialueella tulisi olla Kuninkuusravien aikana ja toisaalta kerättiin vastauksia siihen, mitä tietoa raviradan tulisi tarjota ennakkoon. Hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen oli haastattelujen keskeisenä teemana, tarkoituksena oli erottaa kerätystä aineistosta tämän työn kannalta olennainen osa.

Alkuperäisen haastattelulomakkeen teemoittelu tarkentui analysointivaiheessa: tallialueen toiminnot jakaantuivat useamman teeman alle, muutoin teemoittelu pysyi samana kuin haastatteluissa. Teemat olivat: ennakkotyölista raviradalle, ennakkoinfo kilpailijoille, pääsyliput ja kulkuluvat, tallialueen liikennejärjestelyt, hevosten majoitus viikonlopun aikana, taustajoukkojen majoitus viikonlopun aikana, hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen (alateemoina tallialueen toiminnot sekä hevosen vastuuhenkilön ohjeistus), ohjastajien palvelut tallialueella, hoitajien palvelut tallialueella, turvallisuus ja kestävä kehitys sekä elämysten tarjoaminen VIP-vieraille tallialuevierailulla. Tätä teemarunkoa käytin aineiston analysoinnin perusteena.

Haastatteluaineistoa lukemalla sain vastauksia tutkimustehtävääni ja vastaukset tukivat omaa näkemystäni siitä, mitä osa-alueita tallialueen toimintoihin kuuluu ja mitä palveluita tulee kehittää. Aineisto myös syvensi joitakin teemoja, esimerkiksi tallialueen toiminnot jakaantuivat useampaan alateemaan. Esittelen haastatteluiden vastaukset sanallisessa muodossa, koottuna eri teemojen alle.

Tavoitteenani oli tehdä haastattelut laadukkaasti ja luotettavasti. Laadukkuuteen pyrittiin sillä, että tein mahdollisimman kattavan haastattelurungon, mikä haastattelujen myötä osoittautuikin olevan riittävä. Haastattelut jakaantuivat huhtikuun 2018 ja elokuun 2018 väliselle ajalle ja kirjoitin niistä yhteenvedot aina heti haastattelun jälkeen, jolloin haastattelu oli minulla vielä hyvin muistissa. Pyrin myös siihen, että luin edellisten haastattelujen yhteenvedot aina ennen uuden haastattelun tekemistä. (Hirsjärvi ja Hurme 2010, 184-185.)

Haastatteluaineiston luotettavuuden pystyn osoittamaan lähteiden luotettavuudella. Haastateltavat on valittu edustamaan mahdollisimman monipuolisesti niitä henkilöitä, ketkä toimivat raviradoilla Kuninkuusraviviikonloppuna eri tehtävissä: raviradan toimitusjohtaja, raviradan hallituksen edustaja, kilpailueläinlääkäri, varikkovastaava, ammattivalmentaja ja –ohjastaja ja hevosen omistaja/valmentaja/hoitaja. He kaikki ovat olleet eri tehtävissä ja eri vuosina Kuninkuusraveissa ja pyrin myös siihen, että haastateltavat olivat mahdollisimman laajalta alueelta (eivätkä esimerkiksi pelkästään Etelä-Suomesta). Olen myös tuloksia raportoitaessani viitannut sopivissa paikoin kirjallisuuteen, kuten Corbin ja Strauss (1990) ovat ehdottaneet. (Hirsjärvi ja Hurme 2010, 189-190).

4.2 Tutustumiskäynnit

4.2.1 Tutustuminen Rovaniemen Kuninkuusraveihin 28.—29.7.2018

Tutustumiskäynnin tarkoituksena oli kerätä parhaat ideat ja toteutustavat tallialueen toiminnoissa. Samalla käynnillä oli tarkoitus vertailla havaintoja haastatteluissa esiin tulleisiin seikkoihin, eli missä

kohdin Rovaniemellä onnistuttiin järjestelyissä ja missä osa-alueilla oli parannettavaa. Rovaniemen tallialueen toimintoihin tutustuttiin sekä lauantaina että sunnuntaina.

Erityisesti huomio kiinnittyi siihen, että tallialueella oli erittäin rauhallinen tunnelma ja siellä näytti olevan kaikille tilaa riittävästi (kuva 8). Tämä mahdollisti sen, että auringonpaisteen jatkuessa ja lämpötilan kohotessa Kuninkuusravilähtöihin osallistuville hevosille pystyttiin osoittamaan katospaikat varjoisammalta ja viileämmältä puolelta. Myös yöpymispaikat oli ilmeisesti järjestynyt kaikille halukkaille, raviradan välittömässä läheisyydessä sijaitsee useita talleja mihin oli moni Kuninkuusravivieras majoittunut. Tallialueella oli ruokateltta, missä hevosten taustajoukkojen oli mahdollista ruokailla.

KUVA 8. Rovaniemen tallialue (Ihasalo 2018-07-28.)

Parannettavaa ja kehittämiskohteita löytyi ainakin opasteista ja niiden sijoittelusta, varsinkin ulkopaikkakuntalaisten oli hankalaa löytää tallialueelle, koska opasteita ei ollut riittävästi. Myös etukäteisinformaatiota kaivattiin lisää, esimerkiksi hevosten majoittumisesta ja viikonlopun aikataulusta ei kaikilla kilpailijoilla ollut riittävästi tietoa. Taustajoukkojen ruokailu kannattaa järjestää tallialueelle VIP-alueen sijaan, koska siirtyminen kaukana sijaitseviin VIP-telttoihin vie liikaa aikaa.

4.2.2 Tutustuminen Solvallan Elitloppet-raveihin 25.—27.5.2018

Tämän tutustumikäynnin tarkoituksena oli saada opinnäytetyölle kansainvälinen näkökulma. Solvallan raviradalla Tukholmassa järjestetään joka vuosi yksi maailman suurimmista ja kovatasoisimmista ravikilpailuista, Elitloppet. Yleisöä oli tänä vuonna paikan päällä lauantaina noin 20 000 katsojaa ja sunnuntaina noin 26 000 katsojaa ja näiden lisäksi noin 3 000 katsojaa perjantaina. Viikonlopun kohokohtana on sunnuntaina ravattava Elitloppet, missä tänä vuonna ykköspalkintona oli 3 000 000 Ruotsin kruunua. Kilpailussa ajetaan sunnuntaina ensin kaksi karsintalähtöä, joista molemmista 4

parasta saa paikan päivän lopussa ajettavaan finaaliin. Tänä vuonna kilpailun voitti italialainen Ringostarr Treb.

Tutustumalla Solvallan tallialueeseen oli tarkoituksena selvittää, miten hevoset ja taustajoukot siellä huomioidaan. Myös Elitloppetissa hevoset juoksevat kaksi vaativaa matkaa saman päivän aikana, joten oikeanlainen valmistautuminen ja palautuminen ovat erittäin tärkeitä. Eniten tallialueella kiinnittyi huomio siihen, miten rauhallista siellä oli, vaikka ihan vieressä oli käynnissä yksi maailman suurimmista ravikilpailuista ja katsomot olivat täynnä ihmisiä (kuva 9). Tutustuminen tallialueen käytänteisiin tapahtui vierailulla ravivalmentaja Mattias Djusen talliin ja hänen suomalaisen hevosenhoitajan haastattelulla.

Kuva 9. Solvallan tallialue (Ihasalo 2018-05-27.)

Muutamia tärkeitä ja huomionarvoisia seikkoja nousi tutustumiskäynnillä esiin. Erityisesti huomio kiinnittyi siihen, että vieraskarsinat ovat aina sinetöityjä (kuva 10) ja hevosenhoitajia on kielletty viemästä hevosia niihin, mikäli sinettiä ei ole tai se on rikkoutunut. Toinen asia on se, miten hyvin hevosenomistajat on otettu talleissa huomioon: hevosenomistajia varten on tallien yhteydessä loungeja, mihin heidät kutsutaan vieraaksi, kun heidän hevoset ovat startissa.

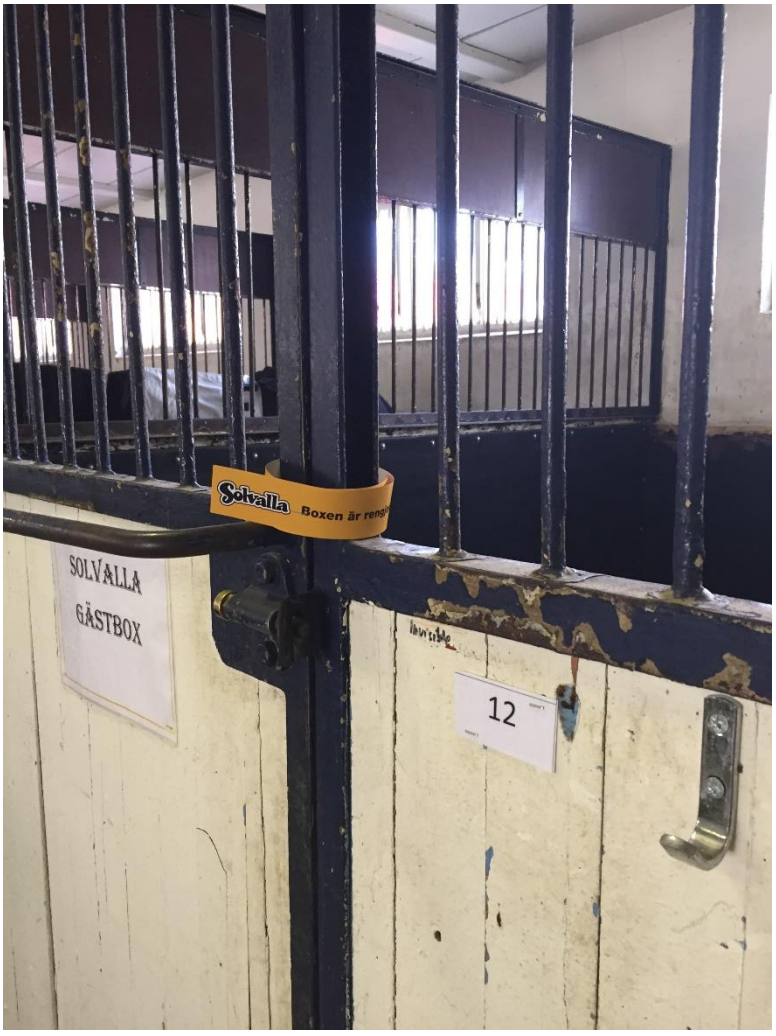

Kuva 10. Sinetöity vieraskarsina Solvallassa (Ihasalo 2018-05-27.)

Solvallassa on käytössä sähköinen lippujärjestelmä ja kulkuluvat, ja ne toimivat siellä hyvin. Tallialueelle pääsemiseksi kaikilla tulee olla kulkulupa, kulkuluvan tutustumiskäyntiä varten järjesti Tomi Himanka Suomen Hippoksen kautta. Tallialueelle mentäessä kulkulupa skannataan ja käteen lyödään uv-leima, millä jatkossa pääsee kulkemaan tallialueelta yleisöalueelle ja päinvastoin. Tallialueelta poistuttaessa takaisin yleisöalueelle on lisäksi turvatarkastus, mikä kannattaa myös ottaa huomioon suunniteltaessa Kuninkuusraveja.

4.3 Tapaamiset Jokimaan ja Suomen Hippoksen edustajien kanssa

Tapaamisissa Jokimaan raviradan toimitusjohtajan Tomi Himangan kanssa on keskusteltu opinnäytetyön sisällöstä ja siitä, mitä toiveita Jokimaan raviradalla on. Suomen Hippoksen työryhmän toiveet ovat tulleet esiin Tomin välityksellä. Tapaamiset on järjestyneet Jokimaan raviradalla.

Suomen Hippoksen eläinlääkäriä Reija Junkkaria haastateltiin toukokuun alussa, lisäksi hänen kanssaan on käyty aiheesta sähköpostikeskustelua. Häneltä pyydettiin kommentteja eläinlääkäri Katja Hautalan tekemästä ehdotuksesta koskien Kuninkuusravien kilpailuelänlääkärin tehtäviä. Reija tulee

tekemään kilpailijoille ohjeistuksen hevosen valmistelusta kilpailuun sekä palautumisen seuraamisesta ja tämä ohjeistus tulee olemaan osa kilpailijoille lähetettävää ennakkoinfoa.

Suomen Hippoksen kehityspäällikkö Suvi Louhelaisen kanssa on käyty keskustelua puhelimitse tästä kehittämistyöstä. Hänen mielestään aihe on tärkeä ja erittäin tarpeellinen ja hän lupasi olla tukena työn tekemisessä. Elokuun lopussa oli tapaaminen Suomen Hippoksen edustajien Suvi Louhelaisen ja viestintä- ja markkinointipäällikkö Merja Tuunasen kanssa ja tässä tapaamisessa oli mukana myös Tomi Himanka.

Keskustelua käytiin lähinnä tallialueen toimintoja kartoittavan käsikirjan sisällöstä sekä infokirjeestä, mikä lähetetään etukäteen kilpailijoille ja hevosten vastuuhenkilöille. Lisäksi keskusteltiin siitä, mikä osuus käsikirjasta jää Suomen Hippoksen tehtäväksi. Ympäristöasioista puhuttaessa Merja Tuunanen mainitsi, että Helsinki International Horse Show on saanut erittäin hyvää palautetta omasta ympäristötiedotteestaan. Siihen on tulossa tänä syksynä tutustumaan myös kansainvälinen ratsastajainliitto FEI.

4.4 Havainnot aikaisemmista Kuninkuusraveista

Tässä on kuvattu kolmen aikaisemman Kuninkuusravipaikkakunnan järjestelyitä: Lahden vuoden 2003 Kuninkuusraveja, Joensuun vuoden 2015 Kuninkuusraveja ja Rovaniemen vuoden 2018 Kuninkuusraveja. Lahden vuoden 2003 Kuninkuusravit ovat mukana koska silloin järjestettiin edellisen kerran Kuninkuusravit Lahdessa ja Lahden Kuninkuusraveista oli saatavilla loppuraportti (Himanka 2018-02-06). Joensuun Kuninkuusravit vuodelta 2015 on saanut paljon hyvää palautetta eri tahoilta järjestelyistään ja sieltä oli myös saatavilla loppuraportti (Kesän kuumimmat kruunajaiset 2015).

Rovaniemen Kuninkuusraveihin heinäkuun lopussa 2018 käytiin tutustumassa paikan päällä. Rovaniemen Mäntyvaarassa järjestetyt Kuninkuusravit olivat järjestyksessään 87. Tutustumiskäynnistä on kerrottu kohdassa 4.2.1.

4.4.1 Kuninkuusravit 9.—10.8.2003, Jokimaa, Lahti

Edellisen kerran Kuninkuusravit järjestettiin Lahden Jokimaalla vuonna 2003. Viikonlopusta tehdyissä raporteissa tallialueen (ts. varikkoalueen) toiminnoista kommentoitiin seuraavia asioita: varikkoalueen järjestys, henkilöautojen ei sallittu ajaa varikkoalueelle, ohjastajille oli osoitettu oma parkkialue, varikkoalueelle kulkua oli valvottu tiukasti ja varikolle pääsy edellytti omaa kulkulupaa. (Suurkilpailuvalvojaraportti, Jokimaan Kuninkuusravit 2003).

Erikseen raportissa oli kohta kilpailueläinlääkärit, missä mainittiin seuraavaa: kilpailueläinlääkäreitä oli 2 kpl viikonlopun aikana paikalla, heidän toimenkuvansa oli kuvattu raportissa ja lisäksi raportissa oli maininta siitä, että sunnuntaille tarvittiin kaksi apulaista lisää seuraamaan kokonaiskilpailujen voittajia. Näytteenottokarsinoita oli 2 kpl ja näytteiden postitus oli kilpailueläinlääkärin tehtävänä.

Lisäksi aikataulusta oli mainittu myöhästymiset ja niiden syyt. (Suurkilpailuvalvojaraportti, Jokimaan Kuninkuusravit 2003).

Kilpailutoimikunnan raportissa on yhteenveto pääsylipuista ja ajoluvista: kilpailuihin osallistuvan hevosen valmentajalle lähetettiin etukäteen ajolupa tallialueelle ja kaksi pääsylippua per hevonen. Lippujen mukana lähetettiin kirje, jossa oli tietoa hevosliikenteen ohjauksesta varikkoalueelle. Pääsyliput lähetettiin lisäksi seuraaville henkilöille: ohjastajat (Suomen Hippoksen listan mukaisesti) ja päälähdön hevosten omistajat 2 pääsylippua. Pääsylippujen lisäksi heille lähettiin 2 ruokalippua per päivä sekä 4—5 vapaalippua tarpeen mukaan. (Kilpailutoimikunnan raportti, Jokimaan Kuninkuusravit 2003).

Raportin perusteella Jokimaalla onnistuttiin seuraavissa asioissa: rata pysyi erinomaisessa kunnossa molempina päivinä ja ratamestari sai suurkilpailuvalvojilta Olavi Haankedolta ja Pertti Saloselta erityiskiitokset myös siitä, ettei radan hoito kilpailuaikanakaan häirinnyt esittelyjä eikä seremonioita. Varikolla oli hyvä järjestys: henkilöautot piti viedä omaan parkkiin eikä niitä saanut jättää tallialueelle ja ohjastajille oli osoitettu oma parkkialue. Erityismaininnan valvojat antavat myös siitä, että hevosille ja varusteille oli järjestetty erinomaiset pesupaikat ja niitä oli riittävästi, kuten myös valjastuskatoksia (94 kappaletta). Varikkoalueelle pääsy oli tiukassa valvonnassa, ja vaikka siitä aiheutuikin napinaa varsinkin ohjastajien osalta, valvojien mielestä se oli hyvä asia. Lisäksi tallialueen toiminnoista mainittiin hyvänä asiana vielä se, että järjestysmiehiä oli sijoitettu myös hiittisuoralle ja metsän reunuksille. Järjestäjien hyvistä ratkaisuista mainittiin erikseen vielä liikennejärjestelyt, ravitori, VIP-tilat, ennakkotiedotus ja yleinen siisteys. (Suurkilpailuvalvojaraportti, Jokimaan Kuninkuusravit 2003).

Petrattavaa jäi aikataulun osalta, sillä esimerkiksi verryttelyaikoja ei ollut merkittynä käsiohjelmaan. Aikataulu myös venyi molempina päivinä: lauantaina 16 minuuttia ja sunnuntaina 31 minuuttia. Lisäksi puuttui aluekartta, mihin olisi merkitty ensiapu-, toto-, kohtaus-, ja ruokailupisteet. (Suurkilpailuvalvojaraportti, Jokimaan Kuninkuusravit 2003).

4.4.2 Kuninkuusravit 1.-2.8.2015, Joensuu

Tuorein käytössä oleva raportti oli Joensuun Kuninkuusravien raportti. Raportissa mainitaan mm. siitä, että ravirata oli varannut ennakkoon majoitustilat myös kilpailijoille. Kilpailijoiden huoneiden osalta ongelmaksi muodostui hevosten ilmoittamisen ja ravien välisen ajan lyhyys. Tästä huolimatta kaikki halukkaat kilpailijat saivat majoituksen ja raviradan varaama kiintiö myytiin loppuun ennen Kuninkuusraviviikonloppua. (Kesän kuumimmat kruunajaiset 2015, 17-18). Tallialueen ruokatarjonnasta mainittiin ainoastaan se, että tavoitteena oli tallikahvilan sujuva muonitus (Kesän kuumimmat kruunajaiset 2015, 19).

Kilpailijoille ja kuskeille lähetettiin pääsyliput ja paikoituslupakortit varikkoalueelle ennakkoon. Varikkoalueelle saapuvat autot ohjattiin erillisen portin kautta. Varikkoalueen kulkuluvat aiheuttivat sekaannusta ja sen, että lauantaina varikolla oli huomattavasti enemmän ihmisiä kuin sinne oli alun perin suunniteltu (Kesän kuumimmat kruunajaiset 2015, 28).

Hevosten saapuminen tallialueelle erillistä reittiä toimi hyvin eikä aiheuttanut ruuhkautumista (järjestelystä oli ilmoitettu etukäteen kaikille kilpailuihin osallistuville valmentajille sekä ohjastajille) ja infokirjeen mukana oli lähetetty etukäteen auton kulkulupa. Aluesuunnittelun tärkeyttä korostettiin, ja lisätilan saamiseksi ponivarikko oli siirretty kauemmaksi. Pääkilpailuun osallistujille oli varattu karsinalliset vierastallipaikat ja kaikille valjakoille avustajat. Alueella oli Suomen ravivalmentajien taukotila ja ohjastajille hierontapiste (Kesän kuumimmat kruunajaiset 2015, 37).

5 KEHITTÄMISTYÖN YHTEENVETO

Aineiston keruu tapahtui haastattelemalla Kuninkuusraveihin liittyviä ihmisiä, tutustumalla Kuninkuusraviraportteihin ja aiheesta julkaistuun kirjallisuuteen sekä artikkeleihin, sekä tutustumiskäynneillä Rovaniemen Kuninkuusraveihin ja Solvallan Elitloppetraveihin. Lisäksi haastateltiin Jukolan Viestin sihteeriä. Työn tilaajan ja Suomen Hippoksen edustajien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella pysyttiin alkuperäisessä tavoitteessa.

Haastattelujen perusteella voidaan yleisesti todeta, että raviratojen puitteet ovat poikkeuksetta kunnossa ja kilpailutoiminnasta vastaava henkilöstö on tehtäviensä tasalla. Toisaalta taas lähestulkoon kaikki haastatellut olivat sitä mieltä, että hevosen hyvinvointi tulee huomioida entistä paremmin tulevaisuudessa sekä esimerkiksi tallialueen sulkeminen ulkopuolisilta henkilöiltä ja toimivien järjestelyiden tärkeys nousivat useammankin haastattelun aikana esiin. Kilpailu on vaativa myös valmentajille ja ohjastajille, monille heistä Kuninkuusravit ovat uran kohokohta ja mukaan pääsyn eteen on tehty töitä vuosia ja jopa kymmeniä vuosia kasvatus- ja valmennustyötä.

5.1 Kuninkuusravien ennakkotyölista

Ennakkotyölistalle nousi esiin asioita, joita tulee tehdä jo hyvissä ajoin ennen Kuninkuusraviviikonloppua, osa jo vuotta aikaisemmin. Varikkoalueen vastuuhenkilöiden valinta on ensimmäisenä listalla. Haastatteluissa tuli esiin se, että tarvitaan selkeästi erikseen henkilö, joka huolehtii kaikista tallialueen toiminnoista ja toimii yhteistyössä kilpailun johdon ja muiden vastuuhenkilöiden kanssa. Tämän henkilön valinta tulee tehdä jo hyvissä ajoin, noin vuosi ennen kilpailuviikonloppua. Kilpailueläinlääkäreistä kommentoitiin, että heitä on oltava vähintään 3 kappaletta. Eläinlääkäreitä koskevan ohjeistuksen on tehnyt Katja Hautala vuonna 2014 ja ohjeistuksen on täydentänyt Reija Junkkari tänä syksynä. (Hautala 2018-04-27.)

Kuninkuusravien merkitys kilpailijoille tuli esiin kaikissa haastatteluissa, ja monet kertoivatkin siitä, miten tärkeää on saada ajantasaista tietoa esimerkiksi aikatauluista tai muista käytännön asioista kilpailujen aikana tallialueella. Kuninkuusravihevosten vastuuhenkilölle on selkeästi tarvetta ja tähän löytyikin hyvä käytänne Joensuun Kuninkuusraveista. Vastuuhenkilön tulee tuntea raviurheilua ja hänen tulee olla perillä raviradan toiminnoista sekä hänen tulee olla käytettävissä koko viikonlopun ajan.

Lisäksi tarvetta olisi toimihenkilöille, joille ei ole osoitettu mitään erillistä työtehtävää, mutta he liikkuisivat tallialueella ja osaisivat kertoa, kenen puoleen kääntyä, mikäli joitain ongelmia esiintyy. Liikenteenohjaajalla on tärkeä rooli autojen ja hevosautojen ohjaamisessa, niin että liikenne ja liikkuminen tallialueella ovat kaikille turvallista. Myös opasteiden riittävä koko ja sijoittelu täytyy suunnitella etukäteen huolellisesti.

Tallialueen portille ja yleisöalueen portille tarvitaan jämäkät järjestysmiehet, ja haastatteluissa ehdotettiinkin, että näihin tehtäviin kannattaa palkata ulkopuoliset järjestysmiehet. Muissa raveissa kyseisissä tehtävissä toimiville henkilöille voitaisiin järjestää muita työtehtäviä. Tallialueen ja Kuninkuusravihevosten vartiointia tulee tehostaa ja useampi haastateltava kertoi siitä, että jopa sabotaasin uhka on kasvanut viime vuosina eli ammattitaitoisia vartijoita tarvitaan viikonlopuksi töihin.

Henkilökunnan koulutus ennakkoon oli haastateltavien mielestä tärkeää ja heillä tulee olla nimikortit, joihin on selkeästi merkitty vastuualueet. Nämä vastuualueet tulee määrittää tarkasti ja ne tulee olla koko henkilökunnan tiedossa. Henkilökunnalla tulee olla myös selkeästi tiedossa eri osa-alueiden vastuuhenkilöt.

Ennakkotyölistalle päätyi myös hotellien ja muiden majoitusten varaaminen hyvissä ajoin etukäteen. Tähän oli työn tilaajalla toiveena tehdä koonti tehtävistä, joita tulee tehdä vuosi ennen kilpailua, kuusi kuukautta ennen kilpailua, kolme kuukautta ennen kilpailua, kaksi kuukautta ennen kilpailua, kuukausi ennen kilpailua, kaksi viikkoa ennen kilpailua, viikko ennen sekä Kuninkuusraviviikon aikana. Lopuksi vielä koonti asioista, joita tulee tehdä ja varmistaa edellisenä päivänä.

5.2 Kilpailijoille lähetettävä ennakkoinfo

Ennakkoon saadun tiedon merkitystä korostettiin monen haastateltavan kohdalla. Tähän asti hankaluutena on ollut tarvittavan tiedon toimittaminen ajoissa, sillä perinteisenä kirjepostina lähetettyjen tiedotteiden ja lippujen perille saaminen tarpeeksi ajoissa on ollut haastavaa. Nykyään sähköisten järjestelmien kehityttyä, ja koska ainakin suurimmalla osalla kilpailijoiden taustahenkilöitä on vähintään sähköposti käytössä, ajantasainen tieto ja liput voidaan lähettää lähempänä itse tapahtumaa.

Ennakkoinfoa varten tarvittavia tietoja tulikin haastatteluissa esiin useampia: montako pääsylippua ja kulkulupaa tarvitaan ja henkilöiden nimet, keille nämä tulevat, onko majoitustarvetta ihmisille ja hevosille, oman hevosen yhteyshenkilön nimi ja puhelinnumero, mikä on mahdollinen voittokappale ja ottaako sponsorin loimen esittelyyn. Tapaamisessa elokuun lopussa Suvi Louhelainen kertoi, että Hippos voi tehdä kyselylomakkeesta sähköisen version, jolloin sen voi lähettää kilpailijoille välittömästi ilmoittautumisajan umpeuduttua.

Ennakkoinfon valmistelu täytyy aloittaa jo hyvissä ajoin, kyselylomakkeesta saatujen tietojen perusteella sitä täydennetään heti kilpailuja edeltävän viikon alussa ja sen jälkeen ennakkoinfo onkin valmis lähettäväksi kilpailijoille. Lähes kaikilla haastateltavista oli toiveita ennakkoinfon sisällöstä: liput, ajoluvat, kulkuluvat, viikonlopun aikataulu, vastuuhenkilöiden nimet ja yhteystiedot, ja varsinkin Kuninkaallisten vastuuhenkilöiden osalta esitettiin toive siitä, että heistä voisi olla valokuvat. Tallialueen kartta ja opasteet kuuluvat ennakkoinfoon, samoin ohjeistus liikennejärjestelyistä, jotka voivat olla poikkeavat arkiraveihin verrattuna.

Ohjeistus hevosen vastuuhenkilölle starttiin valmistautumisesta, palautumisesta ja toimenpiteistä, joilla voidaan hevosen hyvinvointia edistää viikonlopun aikana, nousi haastatteluissa esiin useasti.

Tämän ohjeistuksen tekeminen tulee Hippoksen eläinlääkärin Reija Junkkarin tehtäväksi ja se lisätään ennakkoinfoon mukaan. Lisäksi ennakkoinfoon toivottiin seuraavia asioita: tietoa hierontapalveluista (niin ihmisille kuin hevosille), tietoa iltajuhlasta ja kuljetuksista, tietoa lähialueen ruokailumahdollisuuksista sekä tietoa tarhausmahdollisuuksista viikonlopun aikana.

5.3 Pääsyliput ja kulkuluvat

Pääsylipuista ja kulkuluvista täytyy olla selkeä ohjeistus siitä, kenelle ne kuuluvat. Lisäksi tarvitaan yhteinen käytäntö siihen, keille kulkulupa tallialueelle voidaan antaa, sillä useimmat haastateltavat korostivat sitä, että pääsyä tallialueelle tulee rajoittaa viikonlopun aikana. Lisäksi tarvitaan ohjeistus siitä, kenelle ajolupa tallialueelle voidaan myöntää ja tieto siitä, että normaalit ajoluvat eivät ole käytössä Kuninkuusraveissa.

Haastateltavilta kysyttiin, miten heidän mielestään tulisi kulkeminen tallialueelta yleisöalueelle ja takaisinpäin toteuttaa sekä keille ajolupa tallialueelle kuuluu. Esimerkiksi Jokimaalla raviradan alueella toimii useampi ammattivalmentaja, joiden henkilökunnan tarvitsee kulkea myös Kuninkuusraviviikonloppuna tallialueen kautta päästäkseen omalle tallille. Tässä kohtaa oli selkeästi ollut erilaisia käytänteitä eri raviradoilla.

Haastateltavien mielipidettä kysyttiin siitä, olisiko sähköinen lippu mahdollista ottaa käyttöön Jokimaan Kuninkuusraveissa. Useimpien mielestä se olisi mahdollista ja siinä tapauksessa, ettei jollain henkilöllä ole esimerkiksi älypuhelinta, liput ja kulkuluvat voisi toimittaa sähköpostiin. Tämä mahdollistaa myös sen, että pääsyliput ja kulkuluvat voidaan osoittaa tietylle henkilölle, jolloin raviradan käytössä olisi melko kattava listaus niistä henkilöistä, ketkä tallialueella liikkuvat viikonlopun aikana. Näistä ohjeista voisi tiedottaa etukäteen jo hyvissä ajoin, ehdotettiin että esimerkiksi Suomen Ravivalmentajat ry:n kautta voisi hoitaa tiedottamisen. Silloin he, joilla ei missään tapauksessa ole mahdollista ottaa vastaan sähköistä lippua, voisivat itse ilmoittaa asiasta suoraan raviradalle.

5.4 Tallialueen liikennejärjestelyt

Haastateltavat kokivat erittäin tärkeäksi sen, että tallialueen liikennejärjestelyt toimivat kunnolla ja että liikenteenohjaus ja opasteet ovat riittävän kaukana raviradasta. Hevosautoilla tulisi olla etuajo-oikeus, niin ettei hevosten kanssa tarvitsisi jonottaa ruuhkissa. Varsinkin Kuninkuusravilähtöihin osallistuvien hevosten tulee päästä esteettömästi lauantaina raviradalta yöpymispaikkaan ja samoin sunnuntaina takaisin. Liikenteenohjaajan tulee olla tarpeeksi napakka, sillä Kuninkuusraveissa on usein poikkeavia liikennejärjestelyjä, jolloin ihmiset tarvitsevat ohjausta päästäkseen oikeaan paikkaan.

5.5 Hevosten majoitus viikonlopun aikana

Haastateltavilta kysyttiin hevosten majoituksesta niin ravipäivien kuin väliyönkin osalta. Joensuun Kuninkuusraveista tuli useammalta erittäin hyvää palautetta, sillä siellä valmistui Kuninkuusraveihin kaksi valjastushallia, joihin toiseen majoitettiin Kuningatarkilpailuun osallistuvat tammat ja toiseen

Kuninkuuskilpailuun osallistuvat oriit. Tämä koettiin erittäin hyväksi järjestelyksi, lisäksi halleihin hankittiin omat pakastimet kylmäyssuojia varten. Hevoset eivät yöpyneet tallialueella, vaan lähtivät lähialueen talleihin väliyöksi.

Hevosten majoitustilojen tulisi olla lukittavat ja sinne pitäisi pystyä järjestämään vartiointi koko viikonlopun ajaksi. Lisäksi ehdotettiin, että majoitustiloihin voisi asentaa nauhoittavan kameravalvonnan ja se olisi myös hevosenomistajien oikeusturvan kannalta hyvä asia. Mainittiin, että hevosten yöpaikka tulee olla etukäteen raviradan tiedossa. Toivottiin, että ravirata neuvottelisi jo etukäteen vierastallipaikkojen hintoja lähialueen tallien kanssa.

Majoituksia suunniteltaessa tulee muistaa, että orien sijoitteluun tulee kiinnittää erityistä huomiota, niin etteivät ne pääse esimerkiksi haistelemaan toisiaan eikä oreja ja tammoja tulee majoittaa vierekkäin tai lähekkäin toisiaan. Lähes kaikki haastateltavat mainitsivat siitä, että Kuninkuusravihevosille tulisi järjestää muista kilpailijoista erillään olevat päiväkarsinat tai tallipaikat, mahdollisimman rauhalliselta alueelta. Karsinoiden tai tallipaikkojen tulisi olla varjoisassa paikassa.

Haastateltava mainitsi, että nykyään monella hevosella on kaveriponi mukana ja myös sille täytyy olla osoitettuna päiväkarsina tai tallipaikka. Tästä asiasta on hyvä tiedustella jo ennakkokyselyssä, samalla kannattaa muistuttaa hevosenomistajia siitä, että myös ponin rokotukset tulee olla kunnossa. Mainittiin myös siitä, että ponilähtöihin osallistuvat ponit eivät saa olla koko kilpailupäivää kuljetusautossa tai trailerissa.

5.6 Taustajoukkojen majoitus viikonlopun aikana

Hotellit tulee varata jo hyvissä ajoin ennakkoon, vaikka haasteena onkin se, että ilmoittautuminen on vasta noin puolitoista viikkoa ennen varsinaista kilpailua. Vasta tässä vaiheessa saadaan tieto niistä henkilöistä, ketkä tulevat tarvitsemaan majoitusta. Hotellien ja muiden majoitusvarausten tekemisessä on ilmeisesti hyvinkin suuria paikallisia eroja, esimerkiksi Vermo järjesti kahdelle ihmiselle/Kuninkuusravihevonen majoituksen raviradan kustannuksella. Toivottiin, että infokirjeessä olisi tietoa majoitusvaihtoehdoista sekä ohjeet siitä, miten ja mihin mennessä tulee toimia, jos tarvitsee majoituksen.

5.7 Hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen

Tämä osio nousi selkeästi haastattelujen aikana yhdeksi tärkeimmistä aiheista ja sitä kommentoitiin laajasti. Tallialueen toimintoihin kuuluvat yleiset huomiot, ponit, dopingnäytteiden ottaminen ja vastuuhenkilön ohjeistus jo ennakkoon. Mainittiin, että tallialueelta kannattaa karsia kaikki ylimääräinen toiminta pois, mikä osaltaan vaikuttaa siihen, että alue pysyy rauhallisena. Haastateltava muistutti myös, että yleiseen siisteyteen tulee kiinnittää huomiota. Siisteydestä huolehtiminen on tärkeää myös siksi, että tallialueelta tehdään paljon tv-lähetyksiä viikonlopun aikana eli alue toimii eräänlaisena näyteikkunana suurelle yleisölle.

Oheisohjelmiin osallistuvat hevoset täytyy myös muistaa ottaa huomioon, kun mietitään karsina- ja katospaikkojen jakamista tallialueella. Varsinkin pienemmillä ja ahtaammilla raviradoilla tämä saattaa tuottaa ylimääräistä hankaluutta, mikäli ohjeisohjelmiin osallistuvien hevosten majoitusta ei ole etukäteen kunnolla suunniteltu. Tärkeää on myös se, että näiden hevosten tulee olla jo kenraaliharjoituksissa mukana, niin että pystytään testaamaan aikataulujen toimivuus.

Tallialueella tulee olla tarjolla riittävästi puhdasta juomavettä ja siellä täytyy olla riittävästi pesupaikkoja (on muistettava tarkistaa, että lämminvesivaraajan kapasiteetti on riittävä), lisäksi heppahuussista on ollut Joensuun raviradalla hyviä kokemuksia (heppahuussi on karsina, missä katoksissa valjastettavat hevoset voidaan käyttää virtsaamassa). Myös lisäpalveluiden tarpeesta, kuten esimerkiksi hierontapalveluista hevosille, kannattaa kysyä kilpailijoilta ennakkoon.

Haastatteluissa korostettiin sitä, miten tärkeää on se, että kuulutukset kuuluvat selkeästi koko tallialueelle. Tallialueen rauhoittamiseksi ehdotettiin, että musiikki kannattaa puolestaan sulkea pois kokonaan tallialueelle kuuluvista kuulutuksista. Aikataulun seuraamisen helpottamiseksi tallialueella olisi hyvä olla keskeisellä paikalla kello, mikä näyttää jäljellä olevan ajan esittelyyn ja starttiin.

Ponilähtöihin osallistuville poneille tulisi varata oma, erillinen valjastusalue. Lisäksi tulisi huolehtia, etteivät yleensä jo aamupäivällä ajettavien ponilähtöjen osallistujat jää koko päiväksi hevosautoon tai traileriin seisomaan. Ponilähtöön osallistuvien ponien taustajoukkoihin kuuluu yleensä enemmän ihmisiä ja tämä täytyy ottaa huomioon lippujen ja kulkulupien toimittamisessa.

Dopingnäytteiden ottamisesta ja dopingkarsinoista mainittiin haastatteluissa, että näytteenottokarsinoita tulee olla riittävästi ja niiden tulisi olla pölyttömät ja mahdollisimman viileät. Muutamaan otteeseen haastateltavat ehdottivat, että sunnuntain ensimmäisen osalähdön jälkeen ei otettaisi dopingnäytteitä, vaan ne otettaisiin vasta viimeisen osakilpailun jälkeen. Tällöin palautumisaika olisi kaikille kilpailijoille tasapuolinen.

Vastuuhenkilön ohjeistus nousi haastattelujen yhteydessä esiin useasti. Haastateltavat kertoivat, että olisi erittäin hyödyllistä saada koottuna tietopaketti hevosen valmistelusta Kuninkuusraviviikonloppua varten sekä ohjeet palautumisesta sekä esimerkiksi hevosen viilentämisestä kuumalla ilmalla. Tähän onkin tulossa Hippoksen eläinlääkäriltä Reija Junkkarilta ohjeistus, mikä lähetetään etukäteen kilpailijoille. Tässä yhteydessä on korostettava, että kaikki tämä halutaan tehdä hevosen parhaaksi ja halutaan ennakoida, ettei mitään todella pahaa pääse tapahtumaan. Jos kuitenkin jotain tapahtuu kaikista varotoimista huolimatta, pystytään osoittamaan, että asia on huomioitu etukäteen.

Ehdotettiin myös, että pakollinen eläinlääkärintarkastus Kuninkuusravihevosille voisi olla perusteltua lauantain ensimmäisen osakilpailun jälkeen. Tämä palvelisi myös hevosen valmentajaa, mikäli hevonen todettaisiinkin olevan ei-kilpailukykyinen tarkastuksessa, sillä siinä tapauksessa hänen olisi helpompi perustella omistajalle hevosen kilpailun keskeyttäminen. Eläinlääkärintarkastus oli käytössä vuoden 2018 Rovaniemen Kuninkuusraveissa.

Muita asioita, joita tulee ottaa viikonloppuna huomioon: on muistettava, että rutiinit ovat hevosille tärkeitä, joten niistä on pyrittävä pitämään kiinni myös kilpailuissa. Palautumisen kannalta myös verryttelylenkkien pohjilla on merkitystä. On myös erittäin tärkeää, että lauantain startin jälkeen hevoset pääsevät mahdollisimman nopeasti yöpaikkaan rauhoittumaan ja lepäämään. Muistutettiin myös siitä, miten tärkeää palautumisen kannalta olisi se, että hevonen pääsisi liikkumaan pää alhaalla.

5.8 Ohjastajien ja hoitajien palvelut tallialueella

Tähän kohtaan tuli selkeästi vähiten kommentteja, mainittiin ainoastaan, että ohjastajille on raviradoilla jo valmiiksi olemassa sosiaalitilat, missä on pukuhuone, wc, suiku ja ruokailu järjestetty. Joensuun Kuninkuusraveissa oli ohjastajien mahdollista päästä paikallisen hierojakoulun opiskelijoiden hierottavaksi ja tästä oli tullut pelkästään positiivista palautetta ohjastajilta. Kilpailuviikonloppu on vaativa myös ohjastajille, osa heistä saattaa ajaa jopa 6—8 lähdössä kilpaa molempina kilpailupäivänä eli pelkästään fyysinen rasitus on kova.

Hoitajien palveluissa on selkeästi vielä parannettavaa, sillä useampi haastateltava toivoi, että hevosenhoitajat huomoitaisiin paremmin viikonlopun aikana. Heille toivottiin omia sosiaalitiloja (wc ja suihku) sekä ruokailumahdollisuutta tallialueella, koska hevosenhoitajilla ei yleensä ole aikaa tai mahdollisuutta lähteä ruokailemaan yleisöalueen puolelle. Lisäksi toivottiin, että hevosenhoitajille olisi myös omat taukotilat, missä voitaisiin tarjota esimerkiksi hierontapalveluita. Jälleen kerran Joensuun Kuninkuusravit saivat positiivista palautetta, siellä hevosenhoitajille annettiin raveihin saavuttaessa tervetuliaiskorit, mitkä sisälsivät pientä syötävää ja juotavaa.

5.9 Turvallisuus

Turvallisuusasiat on otettava tulevaisuudessa entistä paremmin huomioon, tämä tuli esiin useamman haastattelun aikana. Tallialueen portilla ja yleisöalueen portilla olevilla järjestysmiehillä tulee olla auktoriteettia ja Vermon Kuninkuusraveissa tämä oli ratkaistu siten, että palvelu oli ostettu ulkopuoliselta turvallisuusalan yrittäjältä. Tästä oli pääosin tullut positiivista palautetta, ainoastaan ilman lippua tai kulkulupaa tallialueelle pyrkineet henkilöt olivat aiheuttaneet ylimääräistä keskustelua tallialueen portilla. Tämän välttämiseksi olisi porteilla hyvä olla varalta muutamia ylimääräisiä kulkulupia, joita voitasiin antaa myös kilpailun aikana niille henkilöille, jotka sen oikeasti tarvitsevat. Ylimääräisten kulkulupien luovuttaminen tapahtuisi ainoastaan tallialueen vastaavan luvalla.

Kuninkuusraveihin saapuva yleisö joutuu kulkemaan turvatarkastuksen läpi saapuessaan yleisöalueelle. Tallialueelle saavuttaessa autoilla ja hevosautoilla, vastaavanlainen kattava turvatarkastus on mahdotonta suorittaa, joten turvatarkastus siirryttäessä tallialueelta yleisöalueelle olisi perustelua. Vastaavanlainen turvatarkastus on esimerkiksi Solvallan Elitloppet-raveissa käytössä. Myös ministerien ja muiden arvovieraiden vierailu on huomioitava vielä erikseen ja heille tulee järjestää omat turvamiehet.

Myös hevosten turvallisuuteen olisi haastateltavien mielestä kiinnitettävä aikaisempaa enemmän huomiota ja tarkkuutta, koska sabotaasin vaara on valitettavasti nykyään olemassa. Aikaisemmin on mainittu useaan otteeseen sitä, että talllialue olisi suljettava ulkopuolisilta henkilöiltä. Lisäksi tieto siitä, keillä henkilöillä on kulkuluvat tallialueelle, lisää turvallisuutta. Kuninkuusravihevosten vartiointi on erityisen tärkeää ja tämä täytyy ottaa huomioon myös dopingvalvonnan kannalta. Vartiointi on järjestettävä myös yöaikaan.

5.10 Kestävä kehitys ja jätehuolto

Tässä kohtaa kommentoitiin sitä, että wc:tä ja bajamajoja tulee olla riittävästi tallialueella sekä muistutettiin, että kottikärryjä ja lapioita on varattava riittävästi katoksille. Yleensä raviratojen tallialueilla nämä asiat ovat kunnossa ja Kuninkuusraveissa tallialueella on vähemmän ihmisiä kuin ns. arkiraveissa. On huolehdittava, että kierrätysastioita on riittävästi tyhjille pulloille, energiajätteelle, metallille, lasille, paperille ja pahville. Hevosten jalkojen kylmäys kylmäyssuojilla vähentää veden kulutusta huomattavasti, joten tämänkin takia pakastimien hankkiminen kylmäyssuojia varten on perusteltua.

5.11 Elämysten tarjoaminen VIP-vieraille

Raviratojen kehittämistyöryhmä oli miettinyt erilaisia tapoja, millä tuoda raviurheilua lähemmäksi nykyihmistä. Työryhmä halusi kuulla tallialueen toimijoiden kommentteja siitä, olisiko tällainen palvelu mahdollista järjestää ja miten käytännön tasolla se olisi toteutettavissa. Tämä nähtiin erittäin hyvänä ideana, vertailuna voisi käyttää esimerkiksi Helsinki International Horse Show:ssa käytössä olevaa Golden Bracelet-ranneketta, jonka lunastamalla pääsee tutustumaan verryttely- ja tallialueeseen, minne muutoin on yleisöltä pääsy kielletty. Käytännön järjestelyistä kommentoitiin seuraavaa: ryhmien tulee olla pieniä, vierailuista on sovittava etukäteen taustajoukkojen kanssa ja paras aika toteuttaa vierailu olisi lauantaina startin jälkeen ja sunnuntaina ensimmäisen osakilpailun jälkeen.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Syyskuussa 2018 ehdotus käsikirjaksi esiteltiin Hippoksen edustajalle Suvi Louhelaiselle. Tarkoituksena oli, että työryhmän aloittaessa konkreettisen työskentelyn vuoden 2019 alussa heillä olisi valmis ehdotus käsikirjasta käytettävissään. Ehdotukseen käsikirjaksi päädyttiin kirjoittajan omien kokemuksien ja osaamisen, haastattelujen, tapaamisten ja vierailukäyntien perusteella, lähteinä olivat aiheeseen liittyvä kirjallisuus ja artikkelit sekä Suomen Hippoksen raviratojen käyttöön tekemä Kuninkuusraviopas (Louhelainen 2018-03-31) sekä raportit aikaisemmista Kuninkuusraveista (Himanka 2018-02-06).

On huomioitava, että niillä raviradoilla, missä Kuninkuusraveja järjestetään, on olemassa jo valmiina toimiva kilpailuorganisaatio sekä tarvittavat puitteet muiden suurkilpailujen ja arkiravien järjestämiseen. Tämä käsikirja haluaa painottaa niitä seikkoja, mitä eritoten Kuninkuusraveja suunniteltaessa ja järjestettäessä tulee ottaa huomioon ja se palvelee niin Suomen Hipposta, Kuninkuusravit järjestävää raviratata kuin raveihin osallistuvaa kilpailijaakin. Kun nämä kaikki osa-alueet on kirjattu yhteen paikkaan, etukäteissuunnittelu on helpompaa ja ravirata pystyy ennakoimaan henkilöstötarpeen ja kustannukset tarkemmin. Tarkoituksena on, että jokainen järjestävä ravirata vuorollaan muokkaa ja kehittää käsikirjaa, siten että se on relevantti myös tulevaisuudessa muuttuvissa toimintatympäristöissä.

Tapaamisessa Suomen Hippoksen edustajien kanssa 23.8.2018 Suvi Louhelainen totesi, että Hippoksen eläinlääkäri Reija Junkkari tulee tekemään erillisen ohjeistuksen hevosen palautumisen seuraamisesta ja nestetasapainosta huolehtimisesta. Ohjeistuksen tärkeys nousi haastatteluiden myötä esiin erittäin selvästi. Tämä ohjeistus tullaan liittämään osaksi käsikirjaa ja se on tarkoitus lähettää kilpailijoiden vastuuhenkilöille jo ennakkoinfon yhteydessä. Suomen Hippoksen tehtäväksi tulee myös sähköisen kyselylomakkeen laatiminen ja lähettäminen kilpailijoille heti ilmoittautumisajan päätyttyä.

Ympäristöasioista puhuttaessa Suomen Hippoksen markkinointi- ja viestintäpäällikkö Merja Tuunanen mainitsi, että Helsinki International Horse Show on saanut erittäin hyvää palautetta omasta ympäristötiedotteestaan ja siihen on tulossa tänä syksynä tutustumaan myös kansainvälinen ratsastajainliitto FEI. Helsinki Horse Show Jumps Green -ympäristöohjelmaan kuuluvat ympäristövastuullisuus, omien vaikutusmahdollisuuksien tunnistaminen, energian ja veden säästäminen, jätteen määrän vähentäminen, kierrätys ja lajittelu, ympäristönäkökohtien huomiointi hankinnoissa sekä kestävän liikkumisen edistäminen. (Tuunanen 2018-23-08.) Tämän mallin innoittamana Tomi Himanka aikoo esittää, että Kuninkuusraveja varten tehtäisiin vastaavanlaisen ympäristötiedote yhteistyössä Forssan ja Seinäjoen raviratojen edustajien kanssa

Kokouksessa Salpauksen hevosalan toimijoiden ja Tomi Himangan kanssa 6.9.2018 sovittiin alustavasti, että toiseen Salpauksen talliin majoitettaisiin Kuninkuusravikilpailuun osallistuvat oriit ja toiseen tammat. Niille olisi osoitettuna karsinapaikat koko viikonlopun ajaksi, huolimatta siitä jäävätkö tallialueelle yöksi vai majoittuvatko muualle väliyön ajaksi. Näin pystytään tarjoamaan rauhallinen

ympäristö Kuninkuusravihevosille koko viikonlopun ajaksi. Myös hevosten vartiointi on helpompaa, kun ne ovat sijoitettu samaan talliin. Tallialueen katokset ja katoskarsinat sekä pesupaikat jäävät silloin muiden kilpailijoiden käyttöön.

Molemmissa Salpauksen talleissa on 2 pesupaikkaa hevosille ja wc:tä, lisäksi ratsutallissa on myös suihku ihmisiä varten. Lisäksi maneesin päädyssä on miehille ja naisille omat WC:tä. Maneesin hyödyntämisestä on keskusteltu jo aikaisemmin, mutta sen osalta ei ole vielä tehty päätöksiä, ainoastaan maneesiluokkaa ehdotettiin käytettäväksi tallialueen vastuuhenkilöiden keskuspaikkana. Salpauksen opiskelijoiden hyödyntämisestä tallialueen erilaisissa työtehtävissä keskusteltiin myös, ja heille olisi tarjolla useampiakin tehtäviä, tärkeimpänä kenties Kuninkaallisten kilpailijoiden vastuuhenkilönä toimiminen.

Muutamia parannus- ja kehittämisehdotuksia Jokimaalle nousi esiin tässä työssä: tarvetta on tallialueen kaikista toiminnoista vastaavalle henkilölle, joka on yhteydessä niin kilpailuorganisaatioon kuin muihinkin tallialueen toimihenkilöihin. Dopingkarsinoita tulisi olla lisää 1—2 kappaletta ja niiden tulee olla viileitä ja pölyttömiä. Esimerkiksi siirtotalleja voisi hyödyntää dopingkarsinoina. Äänentoistoa pitäisi parantaa siten, että kuulutukset kuuluvat joka paikkaan ja toisaalta taas musiikin ei tarvitsisi kuulua tallialueelle. Aikatauluissa pysyminen oli nostettu raporteissa erittäin tärkeäksi, tässä voisi olla apuna tallialueelle asennettava kello, mistä näkyy esittelyyn ja starttiin jäljellä oleva aika.

Erityisesti turvallisuudesta huolehtiminen (niin ihmisten kuin hevostenkin) nousi usein esiin tämän työn aikana, siihen päästään parhaiten vaikuttamaan rajaamalla tallialueelle tulevien ihmisten määrää sekä järjestämällä tarvittavan kattavat turvatarkastukset. Tässä kohtaa olisi varmaan järkevää miettiä Solvallan mallia turvatarkastuksesta tallialueelta yleisöalueelle siirryttäessä. Todennäköisesti alkuun tällaiset järjestelyt aiheuttavat osassa ihmisiä vastustusta, mutta kun sama sääntö koskisi kaikkia tulevia Kuninkuusraveja, tähänkin totuttaisiin nopeasti.

Erittäin tärkeä hevosen hyvinvointiin vaikuttava asia olisi se, että vierastallit tai vieraskarsinat desinfioitaisiin ja sinetöitäisiin aina edellisen käyttäjän jäljiltä, kuten esimerkiksi Solvallan tallialueella oli tehty. Näillä toimenpiteillä pystyttäisiin ennaltaehkäisemään ainakin osittain tarttuvien tautien leviäminen. Myös orihevoset pysyisivät rauhallisempana, kun karsinoissa ei olisi edellisen käyttäjän hajuja.

Lahdessa on mahdollisuus järjestää ainakin kilpailijapalveluiden puolesta parhaiten toteutuneet Kuninkuusravit, kun hevosten vastuuhenkilöillä on mahdollisuus lämpimään ruokaan ja kahviin tallialueella viikonlopun aikana sekä suihkut on järjestetty myös hevosenhoitajille. Lahden avara ja väljä tallialue, mistä löytyvät hevosten lämmittelyä ja jäähdyttelyä varten tarkoituksenmukaiset verryttelylenkit ja hiittisuora, sekä tarvittava määrä katoksia ja pesupaikkoja, antavat mahdollisuuden hevosten täysipainoiseen kilpailuun valmistautumiseen ja hoitamiseen.

7 POHDINTA

Kehittämistyö on ollut äärettömän mielenkiintoinen aivan alusta alkaen ja haastatteluiden ja raportin kirjoittamisen edetessä olen vakuuttunut entistä enemmän siitä, että tämä on ollut myös erittäin tarpeellinen työ. Haastatteluiden, tutustumiskäyntien, ohjausaikojen, tapaamisten ja raportin kirjoittamisen mahduttaminen jo muutoinkin täyteen kalenteriini on ollut ajoittain erittäin haastavaa, mutta toisaalta taas työn mielenkiintoisuus ja tarpeellisuus ovat auttaneet jaksamaan.

Ammattini hevoshierojana ja hevostalouden opettajana on lisännyt kiinnostustani hevosen hyvinvoinnin edistämiseen ja koen että meidän kaikkien hevosalan ammattilaisten yhtenä tärkeimpänä tehtävänä on pyrkiä siihen, että hevosen hyvinvointi huomioidaan vielä aikaisempaa paremmin. Sosiaalisen median välittämä tieto kulkeutuu välittömästi suurelle määrälle ihmisiä ja mielestäni meidän kaikkien tulee huolehtia siitä, että myös hevosurheilua vähemmän tuntevat henkilöt saavat oikean kuvan lajista.

Olen päässyt opinnäytetyöni puitteissa tutustumaan uusiin ihmisiin ja käymään paikoissa, joihin ei kenties muutoin koskaan pääsisi, esimerkiksi Solvallan tallialueelle on erittäin tiukat pääsykriteerit. Oman ammatillisen kehittymiseni kannalta on ollut erittäin tärkeää, että olen päässyt keskustelemaan hevosalan ammattilaisten kanssa ja hekin edustavat hyvin laajasti hevostaloutta. Hienointa antia oli huomata se, miten tärkeää keskustelu ja vuorovaikutus ovat eri henkilöiden ja sidosryhmien kanssa. Näistä kokemuksista ja tiedoista pystyn ammentamaan myös omaan työhöni hevosalan opettajana uusia kokemuksia ja käytänteitä.

Työn merkitys tuleville Kuninkuusravipaikkakunnille tulee olemaan merkittävä, se tulee helpottamaan töiden suunnittelua etukäteen sekä itse viikonlopun aikana, sekä vastaa myös asiakkaiden eli hevosenomistajien tarpeisiin. Käsikirja tallialueen toiminnoista tulee olemaan yhtenä osana Kuninkuusraviopasta, lisäksi Hippoksen edustaja kommentoi, että he tulevat muokkaamaan myös varsinaista Kuninkuusraviopasta tämän työn innoittamana. Muita konkreettisia tuloksia kehittämistyöstä tulee olemaan sähköinen kyselylomake, joka lähetetään kilpailijoille etukäteen sekä ohje hevosen hyvinvoinnista huolehtimisesta.

Ammattipiireissä kehittämistyö on otettu erittäin hyvin vastaan ja olen saanut kommentteja siitä, että työ on erittäin tarpeellinen ja tulee olemaan hyödyksi niin kilpailun järjestäjille kuin itse kilpailijoillekin ja tärkeimpänä kaikista Kuninkuusraveihin osallistuville hevosille. Olen korostanut työssäni hevosen hyvinvoinnista huolehtimisen tärkeyttä ja halunnut osoittaa, miten tärkeää kaikkien hevosten valmentamisesta vastuussa olevien henkilöiden olisi perehtyä valmennusfysiologian perusasioihin. Mielestäni nämä asiat tulisi olla kaikkien hevosen vastuuhenkilöiden tiedossa. Omalta osaltaan tietämys valmennusfysiologiasta korostaisi myös meidän alamme ammattimaisuutta julkisuudessa.

Raportin kirjoittamisessa on helpointa ollut kenties sisällön tuottaminen, koska aihe on minulle itselleni tuttu harrastukseni ja ammattini kautta. Olen käynyt vuosikymmeniä raveissa myös hevosten

kanssa, joten minulla oli jo ennakkoon käsitystä tallialueen toiminnoista myös hevosenhoitajan näkökulmasta. Olen pystynyt hyödyntämään hevosalan verkostojani esimerkiksi haastateltavien valinnassa sekä suunnitellessani tutustusmiskäyntejä niin Rovaniemen Kuninkuusraveihin kuin Solvallan Elitloppetiin.

Haastavinta on ollut oikeanlaisen teoreettisen tiedon etsiminen ja yhdistäminen jo olemassa oleviin tietoihin. Myös aiheen rajaus on ollut haasteellista, koko Kuninkuusravitapahtuma olisi ollut aivan liian laaja aihe tähän työhön, mutta väistämättä joissain paikoissa olen joutunut ottamaan myös kokonaistapahtuman huomioon. Myös se, että koska ravit ja Kuninkuusravit ovat minulle itselle niin tuttu aihe ja ympäristö, huomasin ottavani joitain asioita itsestäänselvyytenä enkä kiinnittänyt niihin tarpeeksi huomiota.

Haastateltuani asiakkaita ja hyvinvoinnin ammattilaisia sekä koottuani hyviä käytänteitä onnistuneista Kuninkuusravijärjestelyistä, voin todeta että, Jokimaalla on hyvät mahdollisuudet tarjota Kuninkuusravihevosille ja muille kilpailijoille viikonlopun aikana erittäin toimivat ja asiakasystävälliset olosuhteet. Käsikirja tallialueen toiminnoista tulee olemaan apuna näiden puitteiden hyödyntämiseksi mahdollisimman kustannustehokkaasti ja asiakasystävällisesti, lisäksi sitä pystyy tulevaisuudessa hyödyntämään myös muutkin raviradat. Ehdotus käsikirjaksi on julkaisultaan työn tilaajan toivomuksesta sellainen, että siitä on helposti löydettävissä tarvittavat asiat.

Hevosurheilu on kiinnostunut kirjoittamaan opinnäytetyöstäni. Kun tapasin päätoimittaja Stiina Ikosen Suur-Hollola raveissa, hän pyysi olemaan yhteydessä siinä vaiheessa, kun työn voi julkaista. Sovimme Suvi Louhelaisen ja Merja Tuunasen kanssa, että opinnäytetyöstä voidaan kertoa julkisuuteen siinä vaiheessa, kun se on valmis arvioitavaksi. Yhteenveto opinnäytetyöstäni julkaistiin Hevosurheilun Näkökulma-palstalla 9.11.2018 (Hevosurheilu 2018). Erkki Rajakosken rahasto myönsi 800 euron suuruisen apurahan haastatteluista ja tutustusmiskäynneistä aiheutuneisiin matkakuluihin 22.10.2018 (Hippos 2018).

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

ALÈRINI, Leena. 2018. a: Aika ja raha. [Viitattu 2018-09-30.] Hevosurheilu 93. (10), 10.

ALÈRINI, Leena. 2018. b: Helteellä kylmää vettä niskaan, viilaaminen on ajanhukkaa. [Viitattu 2018-09-30.] Hevosurheilu 93. (58), 6-7)

HANSSON, Rickard. 2018. Det gäller att hålla hästen lugn och fokuserad. [Viitattu 2018-09-12.] Travronden 87.(42), 18-21.

HAUTALA, Katja. 2018-04-27. Eläinlääkäri. [Haastattelu.] Helsinki: Eläinlääketieteellinen tiedekunta.

HAUTALA, Katja. 2018-04-27. Eläinlääkäri. [Sähköpostiviesti.]

HEVOSTIETOKESKUS. 2018. Valmennus. [Viitattu 2018-09-05.] Saatavissa: https://hevostietokeskus.fi/index.php?id=1035

HEVOSURHEILU. 2018. Rovaniemen Kuninkuusravit. [Viitattu 2018-08-15]. Saatavissa: https://hevosurheilu.fi/ravit/raviuutiset/akaasia-ja-costello-hallitsijoiksi-toto65-kooste-nahtavissa/

HIMANKA, Tomi. 2018-02-06. Jokimaan ravirata, toimitusjohtaja. [Sähköpostiviesti.]

HIRSJÄRVI, Sinikka ja HURME, Helena. 2010. Tutkimushaastattelu. Helsinki: Gaudeamus, s. 34-

HÄRKÖNEN, Anu. 2012. Hevoshieronta valmennuksen apuna. Hämeen ammattikorkeakoulu. Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö. Saatavissa: http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/43444/Harkonen_Anu.pdf?sequence=1&isAllowed=y

JUNKKARI, Reija. 2018-05-05. Suomen Hippos, eläinlääkäri. [Haastattelu.] Kaustinen: ravirata.

JUNKKARI, Reija. 2018-09-20. Suomen Hippos, eläinlääkäri. [Sähköpostiviesti.]

KAIKKIEN AIKOJEN KUNINKUUSRAVIT. 2006. Hevosurheilu. Jyväskylä: Gummerus, s. 92-95,

KESÄN KUUMIMMAT KRUUNAJAISET-LOPPURAPORTTI. Kuninkuusravit 2015. Joensuun ravirata. [Viitattu 2018-06-07.] Ei saatavissa.

KONTTINEN, Marjaana. 2018-07-21. Eläinlääkäri. [Haastattelu.] Joensuu: ravirata.

KUNINKUUSRAVIT. 2018. [Viitattu 2018-10-02]. Saatavissa: https://www.kuninkuusravit.fi/

LAHDEN HEVOSYSTÄVÄINSEURA RY. 2018. [Viitattu 2018-10-02]. Saatavissa: http://www.jokimaanravit.fi/

LAHDEN KUNINKUUSRAVIT. 2003. Loppuraportti. [Viitattu 2018-06-06.] Ei saatavissa.

LOUHELAINEN, Suvi. 2018-05-2018. Suomen Hippos, kehittämispäällikkö. [Sähköpostiviesti].

MARLIN, David. 2018-05-04. Urheilufysiologi. [Luento.] Rasituksen ja levon suhde valmennuksessa. Kaustinen: Ravirata.

MONTO, Jouni. 2018-07-30. Vermon hallituksen jäsen. [Haastattelu.] Rovaniemi: ravirata.

MÄNTYNEVA, Mikko. 2003. Asiakkuudenhallinta. Vantaa: WSOY, s.110-116.

NISONEN, Annika. 2018. Jälkiverryttely edistää palautumista. Hevosurheilu 93. (23), 6-7.

NURMOS, Timo. 2018-02-19. Ravivalmentaja. [Luento.] Juoksija tilauksessa. Lahti: Wanha Valimo.

OKKOLIN, Teemu. 2018-04-20. Ravivalmentaja. [Haastattelu.] Lahti: Jokimaan ravirata.

PYKÄLÄINEN, Pasi. 2018-07-21. Joensuun ravirata Oy, toimitusjohtaja. [Haastattelu.] Joensuu: ravirata.

PYYSALO, Ilkka. 2018-05-11. Ravivalmentaja, hevoshieroja. [Haastattelu.] Lappeenranta: Viipurinportin ABC-huoltoasema.

RAVIKUNINKAIDEN KÄSKYNHALTIJA. 2001. Suomen Hevosurheilulehti Oy. Jyväskylä: Gummerus, s. 293-296, 301-302.

SAVIKKO, Sari. (toim.) 2014. SUOMENHEVONEN arjen sankari. Riika: PNB Print, s. 94, 275—343.

SAVOLAINEN, Riikka. 2018-04-23. Eläinlääkäri. [Haastattelu.] Lahti: Jokimaan ravirata.

SUOMEN ELÄINSUOJELULAKI. 247/1996. Finlex. [Viitattu 2018-06-22.] Saatavissa: https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960247

SUOMEN HIPPOS RY. 2018. Apurahat, Erkki Rajakosken rahasto. [Viitattu 2018-11-12.] Saatavissa: http://www.hippos.fi/raviurheilu/raviurheilu_lajina/ajankohtaista_-ravit/erkki_rajakosken_rahaston_apurahat_on_myonnetty.20007.news

SUOMEN HIPPOS RY. 2018. Dopingnäytteen otto. [Viitattu 2018-09-30.] Saatavissa: http://www.hippos.fi/raviurheilu/ravihevonen/ravihevosen_hyvinvointiohjelma/ravihevosen_laakinta/dopingnaytteen_otto

SUOMEN HIPPOS RY. 2018. Kuninkuusravit. [Viitattu 2018-01-28]. Saatavissa: http://www.hippos.fi/haku?75_o=1&searchterms=Kuninkuusravit

SUOMEN HIPPOS RY. 2018. Lääkintä ja lääkkeet. [Viitattu 2018-09-30.] Saatavissa: http://www.hippos.fi/files/182/Ravikilpailusaantojen_45_.pdf

SUOMEN HIPPOS RY. 2018. Ravihevosen hyvinvointiohjelma. [Viitattu 2018-09-30.] Saatavissa: http://www.hippos.fi/raviurheilu/ravihevonen/ravihevosen_hyvinvointiohjelma

SUOMEN HIPPOS RY. 2018. Suomen Ravikuninkuuskilpailusäännöt. [Viitattu 2018-09-30.] Saatavissa: http://www.hippos.fi/files/117/suomen_ravikuninkuuskilpailu_2016.pdf

SUOMEN HIPPOS RY. 2018. Säännöt. [Viitattu 2018-06-28]. Saatavissa: http://www.hippos.fi/raviurheilu/saannot

SUOMEN HIPPOS RY. 2018. Varusteopas. [Viitattu 2018-09-30.] Saatavissa: http://www.hippos.fi/files/1500/varusteopas_020317.pdf

TJÄDER, Tuula. 2018-08-23. Jukolan Viesti, sihteeri. [Haastattelu.] Lahti: Urheilukeskus.

TUUNANEN, Merja. 2018-08-23. Suomen Hippos, markkinointi- ja viestintäpäällikkö. [Sähköpostiviesti.]

Vermon Ravirata. 2017. Kuninkaallinen varsahuutokauppa. [Viitattu 2018-15-02]. Saatavissa: http://www.vermo.fi/uutiset-media/uutiset-ja-tiedotteet/jennitar-huutokaupan-kallein-varsa.html?p206=12

VUORELA, Suvi. 2005. Haastattelumenetelmät. [Viitattu 2018-06-06.] Saatavissa: https://moodle.savonia.fi/pluginfile.php/212417/mod_resource/content/1/3-Vuorela.pdf

LIITE 1: KUNINKUUSRAVIEN AIKATAULU

Kuninkuuravien aikataulut

Tälle sivulle on kerätty tärkeitä poimintoja viikonlopun ohjelmasta.

KUNINKUUSRAVIT 28.-29.7.
ROVANIEMI 2018

LAUANTAI 28.7.2018

Klo 9.00	Portit auki
Klo 9.30-10.00	Maaseudun Tulevaisuuden ravistudio, Kari Lähdekorpi
Klo 10.00	Ponilähtö 1, A-ponit tasoitusajo
Klo 10.15	Ponilähtö 2, A-ponit Monté Suomen Mestaruus
Klo 10.30	Yukigassen lumisota keskikentällä
Klo 11.00	Lasten alue avautuu
Klo 11.00	Hiihtoratsastusnäytös (Toni Nieminen, Tanja Poutiainen, Wille Karhumaa)
Klo 11.35	Tapahtuman avauskulkue
Klo 11.50	Tervetulosanat, Rovaniemen kaupunginjohtaja Esko Lotvonen
Klo 11.55	Maamme-laulu, Sakari Kuosmanen
Klo 12.00	Kuninkaallisten hevosten valmentajien huomioiminen
Klo 12.26	Lauantain 1. lähtö, Suomenhevosten Monté Suomen Mestaruus
Klo 13.26	Lähtö 3, LähiTapiola Pikkuprinssi
Klo 16.40	Lähtö 10, Ponsse Kuningatarkilpailun 1. osalähtö 2100 m
Klo 17.15	Lähtö 11, Delete Kuninkuuskilpailun 1. osalähtö 2100 m
Klo 18.00	Ravit päättyvät
Klo 19.00	Iltajuhla Ounaspaviljongissa

SUNNUNTAI 29.7.2018

Klo 9.00	Portit auki
Klo 10.15	Kirpun tarina, Roger Johansson
Klo 10.30	Ponilähtö 1, A-ponit Suomen Mestaruus
Klo 10.45	Ponilähtö 2, B-ponit Suomen Mestaruus
Klo 11.00	Lasten alue avautuu
Klo 11.00 - 11.30	Maaseudun Tulevaisuuden ravistudio, Kari Lähdekorpi
Klo 11.55	Ravien avauspuhe, Suomen Hippoksen puheenjohtaja Juha Rehula
Klo 12.00	Finlandia-hymni, Sakari Kuosmanen
Klo 12.15	Sunnuntain 1. lähtö, Vikmax Wahlstén Salamakypärät VIII -osalähtö
Klo 12.55	Lähtö 2, LähiTapiola Pikkukunkku
Klo 13.30	Lähtö 3, Lapin Kansa Kuningatarkilpailun 2. osalähtö 1609 m
Klo 13.58	Lähtö 4, Veikkaus Kuninkuuskilpailun 2. osalähtö 1609 m
Klo 14.40	Päätösmatkojen lähtöratojen valintatilaisuus
Klo 16.30	Lähtö 9, Koff Kuningatarkilpailun 3. osalähtö 3100 m
Klo 17.05	Lähtö 10, Finn-Tack Kuninkuuskilpailun 3. osalähtö 3100 m
Klo 17.23	Kuninkaalliset seremoniat
Klo 18.30	Ravit päättyvät

Kuninkuusravien 2018 käsiohjelma
Julkaisija: Rovaniemen Ravirata Oy
Painopaikka: Grano

Taitto: Jani Lahikainen
Vihjeet: Teemu Hyvönen

LIITE 2: KOONTI SUOMEN ELÄINSUOJELULAISTA

Suomen eläinsuojelulaki

9 §

Eläinten suorituskykyyn vaikuttaminen

Eläimen suorituskyvyn keinotekoinen kohottaminen, alentaminen tai ylläpitäminen lääkkeillä taikka muilla vastaavilla aineilla tai valmisteilla on kielletty.

Epäiltäessä, että 1 momentissa mainittuja aineita tai valmisteita on käytetty, tämän lain mukaista valvontaa suorittavalla eläinlääkärillä on oikeus päästä niihin tiloihin, joissa eläintä pidetään sekä ottaa tarvittavia näytteitä. Eläimen omistaja ja haltija on velvollinen avustamaan eläinlääkäriä näytteiden ottamisessa sekä antamaan tarvittavat tiedot valvontaa varten.

16 §

Eläinkilpailut

Jos eläin voi kilpailuissa joutua alttiiksi kivulle, tuskalle tai kohtuuttomalle rasitukselle, kilpailujen järjestäjän on omalla kustannuksellaan kutsuttava kilpailutilaisuuteen eläinlääkäri valvomaan, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan.

Aluehallintovirasto voi tarvittaessa kilpailujen järjestäjän kustannuksella määrätä eläinlääkärin kilpailutilaisuuteen valvomaan eläinsuojelusäännösten ja -määräysten noudattamista. (22.12.2009/1477)

Maa- ja metsätalousministeriö voi kieltää pitämästä sellaisia eläinkilpailuja tai muita vastaavia tilaisuuksia, joissa eläimille voi aiheutua tarpeetonta kipua, tuskaa tai kohtuutonta rasitusta.

Mitä tässä pykälässä ja 17 §:ssä säädetään kilpailuista ja niiden valvomisesta, koskee myös tilaisuuksia, joissa eläimen jalostuksellista arvoa, käyttöarvoa tai muuta ominaisuutta testataan siten, että siitä voi aiheutua eläimelle kipua, tuskaa tai kohtuutonta rasitusta.

17 §

Eläinkilpailujen valvominen

Edellä 16 §:ssä tarkoitetun eläinlääkärin on kiellettävä eläimen käyttäminen kilpailuissa, jos hänellä on perusteltua aihetta epäillä, että eläintä käytetään tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti.

Jos eläimen omistaja tai haltija ei noudata eläinlääkärin antamaa kieltoa, kilpailujen järjestäjä on velvollinen estämään eläimen osallistumisen kilpailuihin. Tässä tarkoituksessa kilpailujen järjestäjä voi keskeyttää kilpailut tai ottaa eläimen haltuunsa kilpailujen ajaksi. Poliisin on tarvittaessa annettava virka-apua kilpailujen järjestäjälle.

LIITE 3: HAASTATTELULOMAKE

HAASTATTELULOMAKE

Aihe: Kilpailijapalveluiden kehittäminen Kuninkuusraveissa

Haastattelija: Sanna Ihasalo

Haastateltava:

- Taustatiedot:

  (ikä, ammatti, missä roolissa toiminut Kuninkuusraveissa)

1. **Tallialueen toiminnot:**
   - Miten toimivat nykyään?
   - Mitä hyvää, mitä parannettavaa?
   - Onko jokin tietty paikkakunta, missä toiminut hyvin/ei ole toiminut?
   - Toiveita ja kehittämisehdotuksia?

2. **Infopaketti taustajoukoille**
   - Mitä infopaketin tulisi sisältää?
   - Mitä tietoja tarvitaan ennakkoon?

3. **Pääsyliput, kulkuluvat, ajoluvat**
   - Keille kuuluu?
   - Lahdessa suunnitteilla lipun lähettäminen sähköisessä muodossa, olisiko toimiva malli?

4. **Saapuminen ja lähteminen tallialueelta, liikennejärjestelyt**
   - Miten toimiin nykyään?
   - Kehittämisehdotuksia?

5. **Hevosten majoitus viikonlopun aikana**
   - Toiveita?
   - Hyviä käytänteitä aikaisemmista Kuninkuusraveista?

6. **Hevosten taustajoukkojen majoitus viikonlopun aikana**
   - Toiveita?
   - Miten toteutettu aikaisemmin?

7. Hevosen hyvinvoinnista huolehtiminen ennen kilpailua ja kilpailun aikana

- Kilpailuun ja starttiin valmistautuminen, huomioitava
- Startista palautuminen, huomioitava
- Juominen, huomioitava
- Syöminen, huomioitava
- Pesupaikat, toiveita?

8. Mille muille palveluille olisi tarvetta viikonlopun aikana?

9. Ohjastaja/ valmentaja

- Mitä palveluita raviradoilla?
- Kehittämisehdotuksia?

10. Hevosenhoitaja

- Mitä palveluita olemassa?
- Kehittämisehdotuksia, hyviä käytänteitä?

11. Muut käytännön järjestelyt tallialueella

- Toiveita?
- Hyviä käytänteitä?

12. Turvallisuus, alueen vartiointi

- Miten toteutettu?

13. Ympäristöasiat, kestävä kehitys

- miten voitaisiin huomioida?

14. Elämysten tarjoaminen VIP-vieraille?

Raviratojen edustajien ehdotus: tarjottaisiin pienelle ryhmälle mahdollisuus päästä tapaamaan ja näkemään pääkilpailun osallistujia varikolla.

- Olisiko mahdollista toteuttaa?
- Millaisin ehdoin?
- Missä vaiheessa viikonloppua olisi parasta toteuttaa?

15. Muita toiveita ja kehittämisehdotuksia?

16. Muut käytännön järjestelyt viikonlopun aikana

- toiveita, kehittämisehdotuksia
- hyviä käytänteitä?